THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXI Kaina 35 c. ATNRADIENIS – TUESDAY, SPALIS – OCTOBER 16, 1990 Nr. 201

Gintės Damušytės reportažas

Pabaltijo klausimas siejamas su ginklavimosi derybomis

JAV už priėmimą į Konferenciją

New Yorkas. 1990 spalio 11. (LIC) – Baigiame spausdinti reportažą apie sėkmingą Pabaltijo respublikų užsienio reikalų ministrų politinę veiklą New Yorke.

Įteikti pareiškimai valstybių delegacijoms

Spaudos konferencijos proga buvo dalinami du pareiškimai.

Pirmasis — Baltijos tarybos atsišaukimas, kurį pasirašė Estijos, Latvijos ir Lietuvos AT-bų pirmininkai, prašo įtraukti Baltijos kraštų klausimą į Paryžiaus konferencijos darbotvarkę bei patvirtinti jų stebėtojo statusą.

Antrasis, Pabaltijo Užsienio reikalų ministrų pareiškimas, kuris suglaustai iškėlė tris pagrindinius punktus:

1. Nelaikyti Vokietijos susijungimą Antrojo pasaulinio karo problemų pabaiga, o išspręsti likusią pasekmę, t.y. Pabaltijo kraštų okupaciją,

2. Vienigai smerkiant Irako okupaciją Kuwaite, atsižvelgti į panašią Pabaltijo padėtį. Taip pat pritarti sovietų kariuomenės išėjimui iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos ir priimti šias valstybes į Europos laisvųjų valstybių tarpą.

3. Apsispręsti už Pabaltijo kraštų stebėtojo statusą ir pilną narystę Helsinkio procese.

Be kita ko, ESBK delegacijom prieš ir per New Yorko sesiją buvo dalinamas Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybinis memorandumas, tvirtais argumentais išaiškinantis kokiais tarptautinės teisės pagrindais šiems kraštams priklauso teisė reikalauti stebėtojo statuso. Memorandumą padėjo paruošti New Yorko advokatas William J. Hough III.

Su Valstybės sekretoriumi

Po spaudos konferencijos paskiri korespondentai darė interviu su ministrais. Jais itin domėjosi japonų ir sovietų Izvestijos žurnalistai.

ESBK užsibaigus, JAV Valstybės sekretorius James Baker atskirai susitiko su Pabaltijo ministrais. Maždaug 50 minučių trukusiame pasimatyme dalyvavo Lietuvos Užsienio reikalų minstras A. Saudargas ir jo asistentas O. Jusys, Estijos ministras L. Meri su asistentu, Latvijos ministras J. Jurkans su asistente, Lietuvos Generalinis konsulas A. Simutis, Estijos Generalinis konsulas E. Jaakson ir JAV Valstybės departamento sekretorius James Baker.

Baker atidarė posėdį, išreikšdamas JAV nedviprasmišką paramą Pabaltijui, pažymėdamas, kad su Lietuvos UR ministru A. Saudargu susitinka jau antrą kartą trijų mėnesių bėgyje (pirmas susitikimas įvyko liepos mėn. Valstybės departamente).

Saudargas šia proga painformavo Bakerį apie tą dieną įvykusias Lietuvos konsultacijas su Maskva dėl derybų, įteikdamas ir komentuodamas, ką tik faksu gautą dokumentą iš Maskvos tuo reikalu. Baker pareiškė, kad visokeriopai palaiko derybų procesą.

Jurkans perspėjo, kad Gorbačiovo prezidentinės galios išplėtojimas kelia didelį pavojų Pabaltijo respublikom. Jis apibūdino Pabaltijo respublikų daromas sutartis su atskirom respublikom, kaip pvz. su Rusija. Tikino, kad Pabaltijo respublikos gali tapti tramplynu ekonominiams ryšiams plėsti su Vakarais. Baker pritarė šiai minčiai.

Baker pažymėjo, kad Pabaltijo šalių klausimą Jungtinės Valstijos sieja su JAV-TSRS strateginės ginkluotės derybomis. Tai ypač komplikuoja Baltijos problemos sprendimą.

Saudargas akcentavo, kad Pabaltijo kraštai, kaip ir Vakarai, yra jautrūs stabilizacijos išlaikymui. Todėl Pabaltijyje stengiamasi įgyvendinti demokratijos procesus ir tapti pavyzdžiu kaimynams rytuose. Lietuvos Respublikos vyriausybė pilnai atsižvelgia į TSRS gynybinius interesus ir rūpinasi, kad jie nebūtų pažeisti. Tačiau, tuos klausimus galima galutinai išspręsti tik derybų metu. Pabaltijo siekis: demilitarizacija, tačiau tai turi vykti laipsniškai.

Bakerio pažadas

Visi ministrai išreiškė, kad JAV pozicija yra labai svarbi palaikant Pabaltijo nepriklausomybės siekius. Baker tvirtino, kad JAV rems pilną nepriklausomybę ir tarptautinį pripažinimą Pabaltijo respublikom.

Meri sakė, kad Estijos pavyzdys įrodo, kad besivystanti laisva rinka naudinga ne tik Pabaltijo kraštam, bet ir TSRS. Jis aiškino, kad stengiamasi įtikinti TSRS, jog yra jos interese turėti tris Suomijas kaiminystėje, o ne priešiškai nusistačiusias valstybes. Tai minčiai pilnai pritarė Baker.

Saudargas toliau pabrėžė, kad Baltijos respublikų dalyvavimas Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijos (ESBK) procese padeda iškelti Pabaltijo statusą ir tai yra atsvara galingai TSRS propagandos mašinai.

JAV Valstybės sekretorius Baker tvirtino, kad JAV remia Pabaltijo respublikų stebėtojo statusą ir pilną narystę ESBK procese, nors nesitiki, kad Paryžiuje sulauks reikiamo konsensuso.

Keturių ministrų nuotrauka

Po pokalbio, įvyko spaudai skirtas bendras Pabaltijo ministrų nusifotografavimas su JAV Valstybės sekretorium. Keturis ministrus filmavo ir fotografavo apie 20 akredituoti korespondentai, jų tarpe ABC, CNN, AP, Italijos TV, Suomijos TV, Business Week ir kitų agentūrų atstovai.

Ministro Algirdo Saudargo vizitą JAV tvarkė Stasys Lozoraitis, talkinamas PLB. Pabaltijo ministrų spaudos reikalus ESBK tvarkė LIC. Min. Saudargą ir jo asistentą į New Yorką lydėjo ir jiems padėjo JAV LB darbuotoja A. Banionytė iš Washingtono. BATUNo stažuotojas Haroldas Subačius iš Vilniaus padėjo BATUNo reikalų vedėjai M. Treimanis koordinuoti ministrų programą New Yorke.

NEMOKAMAS SPEKTAKLIS

Tokios pagarbos kaip rugsėjo 27-tąją Lenino paminklas dar nematė. Jį saugojo 4 šarvuočiai, o prie Statybos tresto sausakimšai prigrūsta mašina kariškių su neperšaunamomis liemenėmis. **Tai vyksta Klaipėdoje,** rašė „Tiesa" rugsėjo 29 d. Ryšium su Klaipėdos miesto Tarybos deputatų sesija, kurioje buvo numatyta svarstyti Lenino ir Pergalės paminklo likimą, savo veiklą sustiprino Tarybų Sąjungos ginkluotos pajėgos. Čia Lenino aikštę saugo ir desantininkai.

Bernardo **Aleknavičiaus** (Elta) nuotrauka

Sovietai nuteisė už antisemitizmą

Maskva. – Žinių agentūros praneša, jog pritaikant naują įstatymą, Sovietų Sąjungos teismas spalio 12 d. Maskvoje nuteisė dviejų metų kalėjimo bausme „Pamiat", rusų tautinės grupės vadą. Grupė praėjusį sausį sutrukdė viešą susirinkimą antisemitiniais išsireiškimais.

Maskvos miesto teismas pirmą kartą tokį griežtą sprendimą padarė. Konstantin Smirnov-Ostašvili nuteistas už vadovavimą rusų grupei, kuri neprašyta įėjo į minėtą suvažiavimą ir per atsineštą ruporą šaukė: „Kikes, važiuokite namo, į Izraelį". („Kikes" reiškia žydus užgaunantį išsireiškimą slavų kraštuose). Tad pagal naują įstatymą jis rastas kaltu už kurstymą tautybių, kuris neseniai priimtas prieš kėlimą nesantaikos tarp tautybių. Kai teisėjas Andrei Muratov skelbė sprendimą, teismo salėje kilo triukšmas. „Gėda, gėda", pradėjo šaukti nuteistojo prieteliai. „Sionizmo tarnai!", buvo girdėti iš salės. „Tai yra Yiddish, naciškas sprendimas", šaukė teismo stebėtojai kai vienas jų neteistajam numetė ir rožių puokštę.

Esąs nekaltas

„Pamiat" yra tautinė rusų grupė, kurie kartais nešioja juodas uniformas ir saliutuoja fašistiškai, tuo pareikšdami rusų šovinizmą, rašo „New York times" korespondentas. F. Clines iš Maskvos. Po teismo sprendimo, daugelis vėl šaukė: „Tai melas!". Nuteistasis pareiškė esąs nekaltas, pasinaudojęs tik laisvu žodžiu. Smirnov-Ostašvili dar pasakė: „Gėda Gorbačiovui", kartu pavadindamas prezidentą Bušą pasaulio žydų „mafijos vadu". Prieš išvedant jį į kalėjimą, žmonės jam plojo, o jis dar sušuko: „Aš esu pasiryžęs mirti už Rusiją".

Kaltinimai

Minėtas susirinimas įvyko rašytojų namuose sausio 18 d., kai jis turėjo būti nutrauktas, įsiveržus rusų „Pamiat" sąjūdžio nariams. Jie susirinkusius išgąsdino, kai jie skandavo: „Jūsų laikas pasibaigė. Dabar mes būsime krašto šeimininkai, o jūs atėjūnai važiuokite į Izraelį. Kaip ilgai mes dar turėsime toleruoti jūsų rusofobiją?" Smirnov-Ostašvili už tokius šūkius buvo apkaltintas ir nuteistas. Teismas tęsėsi 3 mėnesius. Tačiau Teismas sudarė didelį forumą „Pamiat" sąjūdžio nariams pasireikšti ir paskleisti rusų tautiškumą, kaltinant žydus už krašto ekonominius ir politinius nepasisekimus.

Kai teisėjas išėjo iš teismo, rado savo mašinos supjaustytas padangas.

Teismo salėje buvo nemaža žydų tautybės žmonių. Myrna Shinbaum, amerikietė, kuri yra prieš žydų šmeižimą, organizacijos direktorė ryšium su sovietų žydais, kalbėjo: „Tai pirmas kartas, kai antisemitizmas pateko į teismą ir mes sveikiname teismą už sprendimą. Tai aiškus ženklas tiems, kurie užsiima antisemitizmu, kad jų ta veikla čia nebus toleruojama".

Nuteistasis įteikė prašymą apeliacijai. Prie teismo salės durų jis dar sušuko: „Sionizmas nelaimės. Tegyvuoja Rusija".

Amerika smerkia Izraelį

Washingtonas. – Neįtikėtina, bet Amerika pritarė Jungtinių Tautų rezoliucijai antradienį, kuria yra kaltinamas Izraelis už 19 palestiniečių nužudymą ir 140 sužeistų, ir pasiūlė pasiųsti Jungtinių tautų komisiją, kuri Izraelio užimtose teritorijose ištirtų padėtį.

Vyriausybės pareigūnai sako, jog nežinia, kada Jungtinių Tautų Saugumo taryba balsuos ir kaip bus suderintas Amerikos pasiūymas su kitų vyriausybių pasiūlymais. Sprendimas prisijungti prie Izraelio apkaltinimo buvo padarytas po prezidento Busho kritiško žodžio Izraelio saugumo pajėgoms, kurios nesaugojo žydų ir musulmonų šventųjų vietų. AP žinių agentūra pranešė, jog kai kurios arabų valstybės ir PLO įspėjo, jog, jei Amerika vetuotų Jungtinių Tautų rezoliuciją, susilauktų blokados sulaužymo prieš Iraką iš daugelio arabų valstybių. Vienas vyriausybės pareigūnas pasakė, jog šis sprendimas padarytas taip pat suderinus ir JAV žvalgybos duomenis.

LIETUVOJE

– **Lietuvos** savarankiškos Komunistų partijos Centro komiteto sekretoriumi laikinai eiti tas pareigas išrinktas Gediminas Kirkilas. Mokėsi Vilniaus pedagoginiame institute, o 1882 m. baigė Vilniaus aukštąją partinę mokyklą. Yra dirbęs Paminklų restauravimo treste brigadininku. Restauravo Visų šventųjų, šv. Jono, šv. Kazimiero, Bonifratrų bažnyčias, o Kaune Soborą. Pažaislyje buvusį vienuolyną. Nuo 1986 m. dirbo LKP Centro komiteto kultūros skyriuje.

– **Maisto** pramonės departamento direktoriumi Lietuvoje yra Adolfas Šleževičius. Jis, pasikalbėjime su žurnalistu Gintautu Kniūkšta, sako, jog šiuo metu svarbu Lietuvai apsirūpinti grūdais. Šiemet jų nupirkta ketvirtadaliu mažiau negu pernai. Lietuvoje niekada neužtekdavo išaugintų grūdų. Kasmet apie 1.5 milijono tono jų ir apie 300 tūkstančių tonų baltyminių priedų tekdavo įsivežti iš kitur. Bet padėtis sunki ne tik dėl kainų, bet ir dėl pačios situacijos, kurios sovietinė vyriausybė nebeapvaldo. Pavyzdžiui Kazachija ir Ukraina net nesiruošia vykdyti grūdų įsipareigojimų tiekti juos kitiems.

– **Klaipėdos** jūreivystės mokyklą lanko aštuoniasdešimt naujų vaikinų. Visi jie iš Lietuvos, daugiausia Klaipėdos krašto gyventojai. Pagal sutartį ten rengiami Murmansko, Kaliningrado, Talino ir kitų jūrinių miestų specialistai. Ten jau atsisakyta karinio pobūdžio stiliaus, kuris buvo anksčiau.

– **Sniečkaus** miestelyje gyvena daugiau kaip 8,000 gyventojų, kurių dauguma dirba Ignalinos atominėje jėgainėje. Daugelis jų kitataučiai, bet jie sako, kad niekas jų veiklos nevaržo.

Adolfas Šleževičius, Lietuvos Maisto pramonės direktorius ir Žemės Ūkio ministerio pavaduotojas.

– **Lietuvoje** azerbaidžaniečių kultūros draugija išleido brošiūrą, pavadintą „Agresijos" pavadinimu, kurioje aprašomi sausio 20 dienos įvykiai Baku mieste ir dabartinė padėtis Azerbaidžane.

Landsbergis Vakarų Europoje

New Yorkas, 1990 spalio 12. (LIC) – Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis šiomis dienomis keliauja po Vakarų Europą, propaguodamas Lietuvos vardą ir interesus. Jis sekmadienį išskrido į Oslo, Norvegiją, kur iškilmingai atidarė Lietuvos Respublikos informacinį biurą, pirmą tokio pobūdžio atstovybę Vakarų Europoje. Jį išlaikys Lithuania-Norway korporacija, kuri skatins dvišalį ekonominį bendradarbiavimą.

Pirm. Landsbergis įteikė oficialius Lietuvos vyriausybės įgaliojimus advokatui Leon Bodd, kuris parūpino patalpas biurui ir sutiko jam vadovauti. Biuras taps komunikacijos centru tarp Lietuvos ir Norvegijos. Vienas iš pirmųjų adv. Bodd uždavinių yra įvesti tiesioginį telefoninį ryšį tarp Oslo ir Lietuvos.

Pakabindamas Respublikos herbą prie įėjimo, Landsbergis biuro atidaryme konstatavo, kad „tai yra naujas žingsnis mūsų kelyje grįžtant į Europos šalių bendriją". Jis taip pat nuoširdžiai padėkojo norvegams už draugišką priėmimą ir už norvegų palankumą Lietuvos žmonėms.

Prieš išvykstant, Landsbergis susitiko su Norvegijos valstybės sekretoriumi Knut Vollebeak.

Islandijoje

Landsbergis pirmadienį iš Norvegijos išvyko į Islandiją premjero Steingrimur Hermannsson kvietimu. Ten Keflavik tarptautiniame aerouoste Reykjaviko mieste Landsbergį pasitiko premjeras Hermannsson. Tą vakarą premjero rezidencijoj buvo suruošta privati vakarienė prez. Landsbergiui.

Antradienį Landsbergis susitiko su Islandijos Užsienio reikalų ministru Jon Baldwin Hannibalsson ir pietavo su Islandijos prezidente. Vakare Reykjaviko „Saga" viešbutyje prez. Landsbergio apsilankymo proga buvo sušaukta spaudos konferencija.

Trečiadienį Landsbergis apsilankė Islandijos Parlamento sesijoje, po kurios jis atskirai susitiko su Parlamento pirmininke ir Užsienio Reikalų komisijos pirmininku. Vakare, prabildamas į Islandijos žmones tiesiai iš premjero rezidencijos per televizijos eterį, jis pažymėjo, kad Islandija pirmoji pasveikino Lietuvą po kovo 11 d., pirmoji iškėlė Pabaltijo nepriklausomybės teisėtumą Jungtinėse Tautose, ir tikisi, kad pirmoji Lietuvą ir pripažins.

Praėjusį savaitgalį Landsbergis buvo Paryžiuje.

Jeruzalėje nušovė 19 arabų

Jeruzalė. — Prieš savaitę čia įvyko riaušės, kokių, kaip sako Jeruzalės miesto meras Teddy Kollek, nėra buvę nuo pat 1967 metų, kai buvo Vidurio Rytų karas.

Izraelio policija nušovė 19 palestiniečių, kurie svaidė akmenis ir butelius į besimeldžiančius žydus prie jų šventosios sienos. Amerikos atsakingi pareigūnai susilaiko nuo aiškesnių pareiškimų, kas vyko Jeruzalėje, bet mano, kad Izraelis turėjo parodyti daugiau kantrybės ir supratimo. Visa tai prasidėjo, kai pasklido žinia, jog žydai žada žygiuoti į tą šventyklą, kuri priklauso musulmonams. Kruvinose riaušėse buvo sužeista daugiau negu 140 žmonių, daugiausia arabų. Policija suareštavo tuziną palestiniečių, jų tarpe ir Faisal Huseini, kuris yra palestiniečių vadas. Kalno šventykla musulmonams yra švenčiausia vieta ir vieta, iš kurios Mohamedas įžengęs į dangų. Gi žydai tiki, kad tai yra jų šventyklos vieta, kuri romėnų laikais buvo sugriauta.

Kalbos Jungtinėse Tautose

Washingtone Valstybės sekretorius James Baker pasakė, kad nežino visų faktų, kaip ten prasidėjo riaušės, tačiau „galima pasakyti, jog Izraelis turi būti geriau pasiruošęs taikiai sukontroliuoti esamą situaciją. Mes nemanome, kad tai turėtų kokį ryšį su Persų įlankos krize".

Jordano vyriausybė, kuri simpatizuoja Irakui, pasmerkė riaušes Jeruzalėje, kaip „kriminalinį ir rasistinį aktą" ir pareikalavo, kad būtų imtasi tarptautinės akcijos prieš Izraelį.

Jungtinėse Tautose kalbėtojai reikalavo, kad palestiniečiai būtų apsaugoti nuo Izraelio policijos. Arabų valstybės, Sovietų Sąjunga, Kinija ir Prancūzija pareiškė palaikysiančios nutarimą, kad turi būti apsaugoti palestiniečiai Izraelio užimtose žemėse.

Nobelio Taikos premija — Gorbačiovui

Maskva. 1990 spalio 13. — Sovietų Sąjungos prezidentas Michailas Gorbačiovas, kaip praneša žinių agentūros iš Maskvos, norėdamas apsaugoti didžiulius Komunistų partijos turtus, įsakė policijai ir valstybės prokurorams sulaikyti jų masinę konfiskaciją, ypač, kad nebūtų paimti partijos pastatai. Tas įsakymas aiškiai taikomas Pabaltijo respublikų ir Ukrainos vyriausybėms, kurios turi jau priėmusios nuostatus, kad Komunistų partijų nuosavybė būtų perduota vietinėms respublikų institucijoms.

Taip pat žinių agentūros pranešė, jog Nobelio Taikos premija šiais metais paskirta Michailui Gorbačiovui.

– **Lietuvos Parlamente** veikia 12 komisijų, kuriose dirba įvairių sričių specialistai, ruošdami įvairių įstatymų projektus ar taisykles. Jiems dažnai padeda dar ir pakomisijos.

– **Šiaulių** dramos teatro direktoriumi yra Vytautas Jurkus.

KALENDORIUS

Spalio 16 d.: Ambraziejus, Jadvyga, Dovaldė, Galius, Gintautas.

Spalio 17 d.: Marijonas, Margarita, Gytė, Kintautas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7:02, leidžiasi 6:10.
Temperatūra dieną 65 l., nakti 45 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

JAUNUOLIŲ NARKOTIZAVMASIS (3)

Pakopa nr. 4: Susideginimas

Kai narkotikai imami vartoti, norint prašalinti nemalonius nusiteikimus, beviltiškumą ir baimingumą ir kai su tais chemikalais nuolatinis smagumas — euforia nebepasiekiamas, tada prisiartinama prie susideginimo — ketvirtosios pakopos.

Tada narkomaną ima varginti kosulys, nuovargis, sulieėjimas, momentui akių ir proto aptemimas ir padažnėja, anksčiau tik retkarčiais pasitaikęs per didelės narkotikų dozės paėmimas.

Pabėgimui nuo realybės mėginama naudoti stipresnius narkotikus. Šitoje narkotizavimosi pakopoje daugelis jaunuolių jau būna apleidę mokyklą ir jiems esti sunku rasti darbą bei jame tęsėti.

Šitoje chemikalų naudojimo pakopoje jaunuoliams yra galimos keturios išeitys: 1. atsitaisymas, 2. mirtis dėl nelaimingo atsitikimo (čia prisiminkime taip žuvusius mūsiškius jaunuolius): savižudystės ar žmogžudystės, 3. tolimesnis narkotizavimasis, tapus „tradiciniu" narkomanu ar alkoholiku, 4. įsijungimas į naujų atkritėlių (new drifters) kategoriją. Tokie 20–40 metų amžiaus atkritėliai dažnai gauna mediciniška paslaugą tik ligoninės priimamajame ar apylinkės psichinių ligų centre.

Tokie su pagieža apleidžia savo namus, bet, nepajėgdami savarankiškai verstis, sugrįžta atgal į namus ir tęsia nedraugišką, nuo kitų priklausomą gyvenimą tol, kol vėl atkrinta — išvirsta į tą pačią narkotizavimosi balą.

Be tikros šeimos nėra narkomanui pagalbos

Kol nesuprasi šeimos narių reikšmės ir kol į juos nekreipsi reikiamo dėmesio — į būtiną jų tarpusavio bendradarbiavimą, tol nesuprasi kodėl jaunuoliai narkotizuojasi, nesuprasi kaip juos apsaugoti nuo narkotizavimosi ir kaip juos gydyti. Nelaimė, kad iki šiol tėvų veikla, stengiantis padėti besinarkotizuojančiam vaikui, dažniausiai buvo be vaisių.

Vaikui giliau brendant į narkotizavimąsi, kinta šeima. Tėvai retai kada supranta, kad vaiko elgesio kaita rišasi su chemikalų vartojimu, todėl jų atsakas paprastai esti nevykęs. Tokie nesiorientuoją — neišmintingi tėvai teisina vaiką dėl jo netikusių elgesių; jie mėgina save raminti, kad jų vaikas normaliai pergyvena jaunuolio brendimo laikotarpį. Tokie tėvai piestu stoja, gindami savo vaiko pragaištingą elgesį.

Tėvų pastangos pagerinti savo santykius su vaiku bei ilgiau su juo pabendrauti gali likti bergždžios, nes vaikas nebesidomi šeimos gyvenimu ir kartkartėmis jį apima jo nuotaikos kaitaliojimasis: šiandien jis bus linksmas, o ryt liūdesio apimtas.

Kai kurie tėvai mėgins labiau kontroliuoti ir apriboti vaiko elgesius, bet tai jiems nepasiseks tol, kol jie tiesioginiai-akistaton neprisileis galimybės, kad vaikas vartoja narkotikus. Tokie tėvai patys kenčia. Dažnai jie pyksta ir jaučiasi kalti. Tokie tėvai gali greitai nuneigti, kad jų vaikas turi sunkumų, bet paklausti, ar jie ramiai miega, motinos tokių vaikų dažnai pradeda verkti ir prisipažįsta nemiegančios naktimis.

Vaikai serga, o reikia ir tėvus gydyti

Jaunuolių narkotizavimasis ne tik vargina šeimą, bet ir šeima gali žaloti vaikus: netikusį jų elgesį gali įtakoti šeimoje esami negerumai — jos nusiteikimai ir elgesiai. Imkime, kad ir alkoholikų tėvų vaikus. Pastarieji dėl jų sužalotos prigimties (genetic) ir dėl liguistos aplinkos esti „palinkę karklai" į svaiginimąsi ir narkotikų vartojimą. Vaikų mėginimas pasekti tėvų liguistumą baigiasi pramatomu elgesiu: prisirišimu prie svaigalų, rūkalų, narkotikų...

Šeimos visi kiti kitokie standartai, pavyzdžiai ir nusiteikimai vaikams yra labai svarbūs. Nuolaidžių tėvų ir tokių, kurie nesijaudina dėl narkotikų vartojimo, vaikai dažniau narkotizuosis, negu vaikai tų tėvų, kurie aiškiai ir griežtai nuteikia vaikus prieš chemikalų vartojimą. Taigi, kai vaikai serga, reikia ir tėvus gydyti.

Štai pavyzdingų tėvų elgesys. Inžinierius ir gail. sesuo augina du sūnus nė per plauką neišleisdami jų iš savų akių, kartu juos užimdami, užduodami jiems darbo. Tėvas sportuoja ir į sportavimus nuteikia vaikus. Pastarieji auga čempionais tenise, baigia inžineriją, užima geras vietas ir yra sau, tėvams ir lietuviams džiaugsmas, pagalba ir pasididžiavimas. Jiedviem narkotizavimasis yra svetimas kaip kinų kalba.

Štai kur yra narkotizavimosi šuo pakastas: tik normalūs tėvai gali išauginti blaivius, be narkotikų, rūkalų, svaigalų apsieinančius vaikus. Todėl dirbkim, kad taptume tikrais tėvais, ir padėkime visiems kitiems to paties siekti. Daugiau apie tai kitą kartą.

DIDŽIAUSIAS ŠIRDIES APSAUGOJIMAS

Klausimas. Mano šeimoje daug narių mirė ir serga širdies skleroze — jos raumenų arterijų priskretimu. Aš esu dar tik viduramžio sulaukęs ir pasiryžau kuo geriaulsiai saugoti savo širdį nuo per ankstyvo jos arterijų užsikimšimo. Koks būtų mano tuo reikalu svarbiausias darbas — didžiausias siekis?

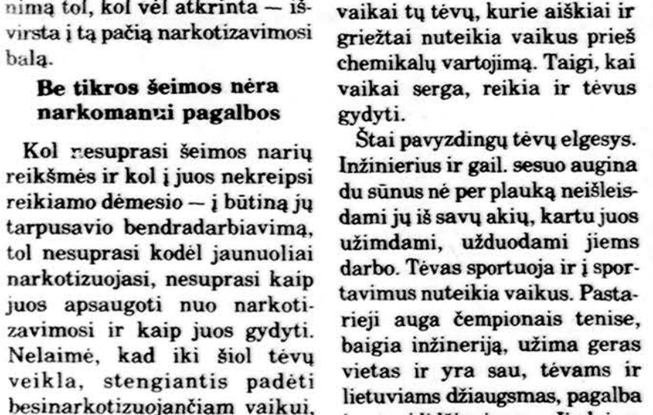

Vilniaus Universiteto mokslinės bibliotekos direktorei Birutei Butkevičienei Anis Grinius įteikia šio skyriaus dovaną — didžiulį Harrisono vidaus ligų vadovą. Nuotr. **A. Griniaus**

Atsakymas. Esi reta žuvis lietuviškuose vandenyse — labai gerai, kad kaip retas kurys mūsiškis, stengiesi — rūpiniesi svarbiausiu savai širdžiai patarnavimu — stengiesi užbėgti už akių didžiausiai širdies negalei — stengiesi išvengti jos arterijų priskretimo. Mūsiškių tarpe tuo reikalu yra daug pašauktų, bet tik saujelė išmintingų tiek, kad savo tinkama veikla pajėgtų užbėgti už akių tokiai, dažnai ankstybą mirtį priartinančiai negerovei.

Štai tas man, Tamstai ir kiekvienam lietuviui atliktinas darbas saugant didžiausią savo turtą — širdį, jos pajėgumą iki mums nunokstant ir tik tada į Dievo krepšį nukrintant.

Šalia pilno cholesterolio sunormavimo iki 130 mg%, pats svarbiausias visų mūsų rūpestis — ar bent turėtų būti — kuo daugiau įsigyti gerojo, širdį saugančio, jos arterijas valančio cholesterolio, vadinamo HDL (high-density lipoprotein). Jo norma kraujo serume yra tarp 42 ir 120 mg%. Tai naujausias mediciniškas reikalavimas.

Net jei turėsi pilno cholesterolio gerokai virš 200 mg%, bet jei turėsi gerojo cholesterolio virš 42 mg%, turėsi širdžiai nedidelį pavojų. O jei gerojo turėsi 90 mg%, tai bus labai, labai mažas pavojus, kad Tamstos širdies arterijos nelaiku priskres. Greičiausiai jos nespės priskresti, kol Tamsta mirsi dėl kitos priežasties.

Dar daugiau, net jei turėsi didelį kiekį (sakysim, 158 mg% — jo norma: 66–120 mg%) blogojo cholesterolio — LDL (low-density lipoprotein), vis vien bus mažas pavojus širdžiai, jei gerojo cholesterolio — HDL — turėsi gana daug, sakysim, 96 mg%.

Kas čia pasakyta — tai naujausia, ką tik iškepta mediciniška žinia širdies apsaugos reikalu. Tą žinią visi stenkimės suprasti, galvon įsidėti ir per visą savo gyvenimą ten laikyti.

Dabar kiekvienas paklausit, ką daryti, kad tas gerasis cholesterolis pas visus lietuvius būtų aukščiausias, kad tas blogasis būtų kuo žemiausias ir kad pilnas cholesterolis būtų neaukštesnis kaip 130 mg%?

Žinoma, tai geriausias, svarbiausias klausimas. O štai ir atsakymas.

Jau čia seniai išaiškinta, kaip reikia sumažinti pilną cholesterolį iki nepilnų 200 mg%, o dar geriau — iki 130 mg%. Tam reikia naudotis Alvudo dieta (ovo-lacto-vegetariškas maistas), judėti — mankštintis, darbuotis, tvarkyti turimas negales, nesinervinti, vartoti cinką (reikalui esant ir niaciną), valgyti avižines sėlenas (nurodytu būdu su gerai išplaktu kiaušinio baltymu) ir gausiai valgyti vaisius ir daržoves, ypač kopūstines, o kas antrą dieną taip pat valgyti ir rudų ryžių. O norint sumažinti blogąjį cholesterolį, reiks taip pat daryti, kaip didinant gerąjį cholesterolį.

Gerasis cholesterolis yra vadinamas širdies apsaugotoju (cardioprotective). Jo kiekis kraujuje mąžta dėl tokių priežasčių: nesutvarkant pakeltą kraujospūdį, rūkant, nutunkant, tinginiaujant, jei esi vyras, ir moteriškei netekus reguliu.

Priešingai, gerojo cholesterolio (HDL) kiekį didina tokie penki dalykai: 1. Darbas-mankšta, 2. Alkoholio vienas stiklelis per dieną (atsiminkime, tik vienas — nė lašo jo daugiau! Kuris negalime iš viso (alkoholikai) — nebandykime net ir vienu lašu savas lūpas suvilgyti! Taip, ir nė per Mamytės plauką kitaip! Nepradėkite burnoti, kad šis skyrius jau keičia pažiūras į svaigalus. 3. Vaistas Lopid kapsulėse po 120 mg kasdien. 4. Sunormavimas svorio ir 5. Moteriškų hormonų imti 21 dieną per mėnesį (premarin, 0.625 mg) tiek vyrams, tiek moterims. (Gydytojų suvažiavime Chicagoje vienas pranešėjas tvirtino , kad jis geriau mirsiąs, negu per moteriškus hormonus vyriškumo neteksiąs.)

Šitokias žinias paduoda dabartinis kardiologas svečias skaitęs paskaitą Cook apskrities ligoninėje. Jis ir visi minėto vaisto gamintojai primygtinai pataria visų pirma naudoti seniai čia teikiamus patarimus: valgyti ovo-lacto vegetarišką maistą; kaip čia seniai patariama, gydytis turimas negales ir nerūkyti. O dėl alkoholio, kaip dabar amerikiečiams patariama, mes lietuviai irgi galime apsieiti, jei pildysime visus čia nurodytus patarimus.

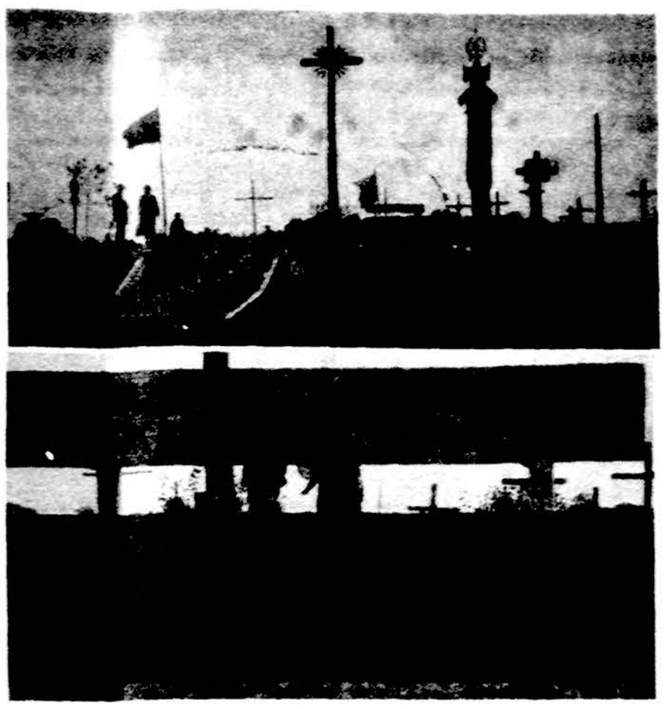

Iš Veiverių apylinkės surinktų 55 partizanų kapai prie plento į Kauną. Prie **paminklo** užrašas: Skausmo kalnelis skaudžios praeities. Tai, tu lakštute, **tu giesmininke**, užtrauk giesmelę vakarais. Visiems priminki, kad čionai il**sis Mūsų** Tėvynės Ąžuolai 1945–1989. Nuotr. **A. Griniaus**

ARTIMŲJŲ RYTŲ KONFLIKTAS

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Rugpjūčio 2 d. Irakas jėga užėmė Kuwaitą ir inkorporavo į savo valstybę kaip 19 Irako provinciją. Šis jėgos panaudojimas, užgrobiant kitą valstybę, vadinamas agresija. Suprantamas dalykas, kad agresorius turi pasitraukti iš užimtos teritorijos geruoju arba turi būti nubaustas. Tačiau nubaudimo sąvoka yra labai miglota.

Čia pirmoje vietoje egzistuoja realus interesas tą užgrobtą kraštą išlaisvinti, už tai gaunant kontrolę pasaulinių alyvos išteklių. Žinoma, naivu būtų galvoti iš humaniškumo pusės padėti mažam kraštui atstatyti savo nepriklausomybę. Pirmoje eilėje yra statomas klausimas, ką aš už tai gausiu.

Tam gerą pavyzdį turime su Lietuva, kuri neturi alyvos šaltinių, todėl ir neverta dėl jos pyktis su Gorbačiovu.

Mažasis Kuwaitas pagamindavo 4 milijonus statinių alyvos kiekvieną dieną. Jeigu Saddam Husseinas užimtų Saudi Arabiją, tada jis kontroliuotų 54 procentus pasaulinės alyvos rezervų ir tuo apverstų viso Vakarų pasaulio ekonomiją aukštyn kojomis. Šiuo metu pasaulinėje rinkoje alyvos statinės kaina pakilo iki 40 dolerių, o tai negiamai paveikė Amerikos ekonomiją ir biržų rinką.

Amerikos alyvos importas paskutinių septynerių metų laikotarpiu pakilo 77 procentus, tuo tarpu vidaus produkcija pastoviai mažėja. Kompensuoti prarastą alyvą Kuwaite, Saudi Arabija buvo priversta padidinti savo alyvos produkciją iki 8.5 milijonų statinių per dieną. Žinoma už padidintą produkciją ji gaus papildomai 5 bilijonus dolerių per mėnesį.

Kodėl Amerikos alyvos kompanijos nebuvo pasiruošusios pakelti vietinę produkciją, kad didesne dalimi atsiribotų nuo Artimųjų alyvos. Atsakymas yra grynai biznio dalykas. Alyvų kompanijos nenori investuoti 2 bilijonus dolerių, kada tą alyvą galima pigiai pirkti iš Artimųjų Rytų.

Nežiūrint visų neigiamų aspektų amerikiečiai moka pigiausiai už gazoliną paskutiniu 40 metų laikotarpiu. Brangiausias gazolinas yra Europoje. Švedijoje ir Italijoje vienas galionas kainuoja 4 doleriai. Pigiausias Vokietijoje 3 doleriai. Paskutinių metų laikotarpiu žymiai pasikeitė Amerikos gazolino stočių tinklas ir aptarnavimo būdas. Praeityje mandagūs stočių patarnautojai pripildavo tankus, nuplaudavo langus, patikrindavo alyvą, papildydavo orą padangose ir suteikdavo kitus patarnavimus, vairuotojui net neišlipant iš automobilio. Dabar norint gauti šiuos patarnavimus, jau reikalainga už juos atskirai mokėti. Dauguma stočių iš viso nuo tų patarnavimų atsisakė. Nuo 1970 metų gazolino stočių skaičius iš 230 tūkstančių sumažėjo iki 107 tūkstančių.

Dabar gazolino stotys jau gana plačiai pardavinėja duoną, pieną ir alų. Naujo koncepto būdas „Self-Service" jau plačiai prigijo visoje Amerikoje. Šiuo metu gazolino atsargos yra pakankamos ir eilių niekur nėra. Šia proga prisimintini 1979 metai, kada jau 4 val. ryto reikėjo laukti eilėje norint pripildyti tanką.

Tačiau ir dabar nėra garantijos, kad panaši situacija gali įvykti užsiliepsnojus karui Artimuose Rytuose. Gazolino kainų kontrolė neegzistuoja. Ima tiek, kiek kam patinka. Pirk ten, kur gausi pigiau. Žinoma, iš to gerai pelnosi alyvos kompanijos. Ekonomistų nuomone pasaulinės alyvos kainos gali iššaukti ekonominę krizę.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

DRAUGAS

(USPS–161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629–5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A dol.	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Žmonės savo kūnu skiriasi labai mažai... dvasiniai jų skirtumai — dideli, neišmatuojami.

L. Tolstoj

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba **(708)246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.–7 v.v., antrd. 12:30–3 v.p.p. trečd. uždaryta., ketvd. 1–3 v.p.p., penktd. ir šeštd. 9 v.r.–12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 925-2670 arba **(1-312) 489-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsipletusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir 5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. Ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. (1-312) 737-1168;
Rezid. (708)385-4811

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

JONAS V. PRUNSKIS, M.D.
Gydytojas ir chirurgas
Anestezijos ir skausmo gydymo specialistas
Sherman ligoninė. Elgin, IL
Tel. (708) 837-0005
Skambinti galima 24 val.

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
4700 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453-2533
Tel. 708-636-3113

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310, Naperville IL 60563
Tel. 1-708-527-0080
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166;
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm, antr., ketv. ir penkt. 3-6; Šeštadieniais pagal susitarimą

Valdžiai silpstant

IMPERIJOS SAULĖLYDŽIO AGONIJA

Po šia saule nieko amžino nėra. Kas gimsta, tas ir miršta – toks yra gamtos dėsnis. Taip pat mirtis dažniausiai neateina be agonijų. Visos imperijos jėga buvo sukurtos, tad, perkopusios savo galybės zenitą, neišvengiamai jos rieda į pražūtį. Imperijos, kurios dominavo daugelio žmonių likimui ir gyvenimui, neišnyksta ir neužgesta kaip laužo žarijos. Jų priešmirtinė agonija gali ilgai užsitęsti ir kraujo daug pralieti gali. Tai neįvyksta staiga. Prasideda revoliucijomis, sukilimais, vidaus karais, masių nepasitenkinimais ir žudynėmis. Kažkas yra parašęs, kad imperijos, kurios buvo šimtmečiais kurtos, per trumpą laiką nesubyra. O kurios greitai iškilo, tos ir greitai dingsta. Romos imperija buvo per ilgą laiką sukurta, tad ir jos sugriuvimas ilgiau užtruko. Napoleono ir Hitlerio imperijos beveik staiga atsirado, taip pat beveik staiga ir išnyko.

*

Rusijos imperija buvo šimtmečiais kurta. Jos pradininku būtų galima laikyti Joną Kalitą (m. 1340 m.), vadinamą „rusiškųjų žemių rinkėju". Jis tiek daug tų žemių nesurinko, bet davė linkmę, kurią sekdama Maskva šimtmečiais savo imperiją plėtė. Būtent jis perkėlė pravoslavų metropolitą į Maskvą. Tuo būdu Maskva tapo religiniu – pravoslavizmo centru. Iš Lietuvos istorijos žinome, kad D.L. kunigaikščiai Algirdas ir Vytautas dėjo daug pastangų metropolitą turėti Kijeve. Maskva sumaniai išnaudojo pravoslavizmą savo valdų ir jėgos plėtimui.

Tikrasis Maskvos galybės kūrėjas buvo Jonas III (1440-1505, Vytauto dukters Sofijos vaikaitis). Jis pradėjo beveik nesulaikomą Maskvos galybės augimą, vėliau jau į imperiją išvirtusį. Gorbačiovo lankymosi Amerikoje metu, kuomet buvo plačiai kalbama ir Lietuvos reikalais, buvo analizuojami Maskvos galybės ir jos silpnumo klausimai. Tuomet vienas žinių komentatorius, kalbėdamas apie Rusiją ir jos plotus, pasakė, kad dabartinė Maskvos imperija yra tokio dydžio, kad, skaičiuojant nuo Jono III iki dabartinių laikų, jos teritorija kasdien didėjo po 50 kvadratinių mylių. Bet ta imperija jau sunkiai serga ir jos galybė blėsta. Pagal Vinca Kudirką „Rusiškasis erelis persiėdė – ir viduriais negaluoja". Taigi išeitų, kad jau Kudirka numatė imperijos bėdas. 1905m. ir 1917 m. revoliucijos ir buvo negalavimo konvulsijų sukeltos. O po pereito karo, ji tikrai daug persiėdė.

*

Rusijoje komunistai į valdžią atėjo, pasiremdami taikos (karo baigimo) ir laisvės šūkiais. Tačiau tai labai trumpai tesitęsė. Jau 1918 m. gale pradėjo veržtis į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir Lenkiją. Reiškia komunizmas jau pačioje pradžioje imperialistines tendencijas turėjo. Nežiūrint visų gražių kalbų, komunistai save laikė teisėtais Rusijos imperijos ir jos tradicijų tęsėjais. Rusiškoje galvosenoje kelis šimtmečius gyvavusi imperija negalėjo savo pėdsakų nepalikti. Taip pat paliko durtuvą ir bizūną, kaip esminį santvarkos simbolį. Ta santvarka gana ilgą laiką bizūnu tesilaikė.

Imperialistiniai polinkiai ir buvo jos pražiūtis, kai ji išsiplėtė ne tik į Pabaltiją, bet ir į Vidurio Europą. Tuomet milijonai rusų ir jos vergų pamatė, kad yra kitoks pasaulis ir kitoks gyvenimas. Tuomet tą savo „rojų" jie turėjo „Berlyno sienomis", spygliuotomis vielomis ir minų laukais atsitverti. Bet tai jų neišgelbėjo. Atėjo elektroninis amžius ir buvo nebeįmanoma teisybę nuo žmonių paslėpti. Kremliaus vadai savo „ubagyną" norėjo Raudonosios armijos galia apsaugoti. Moderniška technologija yra brangi, tad pritrūko kvapo. Ginklus begamindami, nebeturėjo nei lėšų, nei specialistų pramonės technologiją plėst. Kompiuterių amžiuje gyvenimas greitesniais tempais eina. Tad ir jų protingesnės galvos pamatė, kad „pažangioji šalis" ne tik nuo Vakarų pasaulio, bet net ir nuo Korėjos gerokai atsilikusi.

Reikėjo ką nors daryti; seni metodai nebeveikė. Yra sakoma, kad „su melu galima nueiti, bet negalima sugrįžti". Žmonės vadų pažadais nebetikėjo. Pradėjo partijos pamatai siūbuoti. Ir atsitiko tai, ko partijos vadai net numatyti negalėjo. Pradėjo reikalauti, kad „lygieji" nebeturėtų specialių krautuvių ir privilegijų ir kad KGB teisės būtų suvaržytos. Gorbačiovas suprato, kad vėjai pasikeitė, ir seni metodai nebeveiks. Gelbėdamas partijos egzistenciją, turėjo kam nors kaltę suversti. Tad rado kaltininkus buvusių vadų tarpe. Bet žmonės jau suprato, kad ne tik vadai kalti, bet visa sistema. Norint išvengti sprogimo, buvo pasiūlyta „perestroika" ir „glasnost". Tik niekas aiškiai nesuprato, ką ta „glasnost" reiškia.

*

Varžtams šiek tiek atsileidus, pajudėjo ir pavergtos tautos. Pasaulio dėmesys nukrypo į Pabaltiją. Kremlius aiškiai nesusigaudė, manė, kad tai tik keletos akademikų triukšmas. Kai susiorientavo, tai jau vėlu buvo. Pabaltijo tautos pradėjo apie nepriklausomybę kalbėti ir net jos garsiai reikalauti. Maskvoje ir kituose miestuose – ir taip jau tuščių krautuvių lentynos – visai ištuštėjo. Kad žmones nuramintų, pradėjo apie ekonominį persitvarkymą kalbėti. Partijos elitas ir ekonominiai vadovai čia įžiūrėjo sau pavojų. Tad pradėjo sabotuoti ir taip jau nerangų aparatą.

Krautuvėse ne tik mėsos neliko, bet ir duonos trūksta. Net rusai suprato, kad taip toliau gyventi nebegalima. Gorbačiovas, manydamas, kad Sovietų Sąjunga yra marionečių teatras, pradėjo lėlių kepures keisti, bet virvutes vis tiek Kremliuje palikdamas. Norėjo uždėti savanoriškų respublikų sąjungos kepures. Matydamas, kad iš to nieko neišeis, pradėjo siūlyti suvereninių respublikų sąjungos kepures. Imperija griūva, pamatai skyla, ir atsiradusius plyšius vien tiktai su grimu užtaisyti jau nebeįmanoma.

J. Ž.

Knyga, kurios neverta skaityti du kartu, nėra verta būti skaitoma nė karto.

K. J. Weber

Siela, kuri kenčia, yra stipresnė, kaip ta, kuri linksminasi.

E. Shephard

MORATORIUMAS KVAILYBIŲ ŽALAI SUSTABDYTI

Pašnekesys su Broniu Raila

JONAS DAUGĖLA

Šiais metais Tautos šventės proga Floridoje lankėsi žinomas lietuvių politinis publicistas ir literatas Bronys Raila. Aplankęs St. Petersburgą, užsuko ir į mažiau gausų Daytona Beach lietuvių telkinį. Tautos šventės minėjime jis kalbėjo vietos lietuviams. Žurnalistiškai kruopščiai paruoštoje kalboje B. Raila pažėrė keletą savitų minčių. Jas galima būtų įvairiai vertinti ir giliau panagrinėti. Tad kelioms kalbos mintims paryškinti ir užkalbinau mielą svečią nuo Pacifiko.

– Pradėkime nuo „Žalgirio mūšio"... Maždaug prieš dešimtmetį mums teko susitikti toje pačioje Floridoje Vliko metinio seimo proga. Šiam seimui tada Jūs pateikėte rezoliuciją, kurioje, be kitų dalykų, siūlėte tautos laisvinimo talką išeivijoje daugiau surišti su mūsų suverenumo likučiais, paruošti konkrečią tautos laisvinimo programą ir suburti daugiau intelektualinių jėgų šiai programai vykdyti. Tas rezoliucijas Vliko seimo dauguma priėmė. Bet seimui dar net neužsibaigus, kilo triukšmas, o kai kurie mūsų partijų neapsižiūrėję veteranai tas rezoliucijas vertino tartum kokią revoliucinio judėjimo pradžią. Tačiau šiandien tos mintys savaime suprantamos ir gyvenime vykdomos. Tad kas per šį laiką pasikeitė: laikai ar žmonės?

– Netenka abejoti, kad per pastaraji dešimtmetį, o ypač paskutiniuoju metu, žymiai pakito mūsų politinės veiklos išorinės sąlygos ir daugybė aplinkybių. Į šią areną pagaliau atėjo ir nemaža naujų žmonių. Anuo metu Vlikas ir dauguma ji sudarančių grupių veikėjų gyveno dar Kybartų aktų šešėliuose. Tad daugeliui atrodė, kad šiomis rezoliucijomis norima pripažinti respublikos prezidento duotus įgaliojimus Diplomatijos šefui su teise imtis iniciatyvos sudaryti egzilinei vyriausybei ir eventualiai eiti prezidento pareigas. Tokios sugestijos buvo priimtinos rezistenciniams junginiams, bet jos baugino kai kurių tradicinių partijų veikėjus. Šiomis abejonėmis šiek tiek gyveno ir tuometinis Vliko pirmininkas dr. K. Valiūnas. Netrukus po seimo jis nuvyko į Romą ir tarėsi su Diplomatijos šefu, kaip būtų galima išeivijoje atstatyti tautos suverenumo vykdymo visumą. Betgi jiedu abu priėjo išvadą, kad tam dar neatėjo laikas. O vėlesniais metais, ypač po š.m. kovo 11 d. deklaracijos, šis klausimas štai išsisprendė tartum savaime. Suverenumą reikšti ir jį vykdyti stojo demokratiškai rinkti tautos atstovai, taigi, sakysim, pati tauta, vadovaujanti savo laisvėjimui.

Tad ir iškilo abejonė, kol kas tik abejonė, ar užsienyje bereikia tokios struktūros tautai laisvinti organų, kokius iki šiol turėjome. Atrodo, kad, jeigu Lietuvoje politiniai įvykiai evoliucijonuosis ir toliau šia kryptimi, savaime aišku, užsienyje vyriausiais pasivadinusių veiksnių galbūt nebereikės. Bet sutinku, kad vienokios ar kitokios struktūros Vlikas, kaip rezistencinis komitetas ar organizacija visada buvo ir ateityje bus reikalingas, kol Lietuva pilnai atgaus savo laisvę ir nepriklausomybę.

Tad dabar atėjo pats laikas išgyvendinti išeivijos politinių organizacijų naivias varžybas ir visiems pasukti glaudesnio bendradarbiavimo keliu. Deja, sukurti pajėgų ir vieningą mūsų politinių ir intelektualinių jėgų centrą per šį dešimtmetį nepavyko. Ir tai yra didelė žala. Tokio autoritetingo centro trūkumą jaučiame mes visi. Dažnai jausdavau ir aš, kai reikdavo ruošti politinius ir kultūrinius komentarus per radiją į pavergtą Lietuvą. Neišnaudodami pilnai mūsų išeivijos intelektualinio pajėgumo, mes ir Lietuvai mažiau tegalėjome padėti. Ne sykį tekdavo vadovautis tik savo paties instinktu ir ribota asmenine patirtimi.

– Jūs pats, kaip ir daugelis mūsų intelektualų, dažnai pasigendate aiškesnės tautos išlaisvinimo programos ir platformos. Tad kodėl Jūs ir Jūsų bičiuliai iki šiol tokios programos neparuošėte?

– Tame pačiame Vliko seime, kiek atsimenu, buvo priimtas nutarimas, kuriuo Vliko valdyba įpareigojama sudaryti intelektualinį centrą. Tokio centro ar tiksliau sambūrio pagrindinis uždavinys ir būtų buvęs paruošti pilnesnę ir konkretesnę tautos laisvinimo programą. Gal net doktriną... Tačiau, nors šis nutarimas seimo buvo priimtas, Vliko valdyba jo nevykdė. Tad ir nebuvo kam nei paskirties, nei paskatinimo šį uždavinį puoselėti. Bet atskiri asmenys, jų skaičiuje ir aš pats, esame šiais klausimais nemaža kalbėję ir rašę. Tuo ypatingai tada rūpinosi mano brangus kolega Liudas Šmulkštys jo redaguojamame „Sėjos" žurnale. Ir ne jis vienas.

Be abejo, tai buvo tik medžiagos paruoša platesnei laisvinimo programai suformuoti. Bet maža nauda, jeigu niekas į tai nekreipė dėmesio. Nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo konkreti doktrina su praktiškais duomenimis, man rodos, nė nerašytina užsieniuose, toli atšokus nuo tautos medžiaginės realybės ir nuo psichologinės tikrovės. Tai pirmiausia lietuvių tautos geriausių vyrų ir moterų savojoje žemėje uždavinys, jų patirtis ir nuojauta, tegul ir susijusi su privilegija klysti. Užsienio lietuviai, tie abstraktūs galvočiai, gali tik daugmaž vertingai pagelbėti. O tai jau pakankamai garbinga mūsų misija.

– Savo kalboje Jūs pareiškėte, kad didžiausia jėga tautos laisvėjimo raidoje yra mūsų tautos dvasinis gyvumas ir dargi pranašumas. Ar rastųsi priemonių šį pranašumą gyvenime panaudoti?

– Mūsų tautos laisvės ir nepriklausomybės atstatymas daugiau priklauso ne nuo mūsų fizinio ar ekonominio pajėgumo, ne nuo militarinės ar politinės jėgos, bet nuo mums palankios tarptautinių įvykių raidos. Tačiau mūsų dvasinės-etinės ir kultūrinės vertybės yra labiausiai reikalingos ir būtinos visiems išorės pavojams atremti. Ir mums išlikti gyviems visokiais atvejais. Šias vertybes išreiškia ne silpnesnis, kaip kaimynų patriotizmas, tautinio identiteto vaidmuo ir išdidumas, mokslas, menas ir t.t. Pabrėžtinai kartočiau, kad ypač svarbi dvasinė vertybė yra politinė dora, tautos labą puoselėjanti religija ir gerbimas savo įstatymų. Okupantui buvo lengva palaužti mūsų kuklias karines pajėgas, pašalinti politinę santvarką, pajungti pramonę, sugriauti žemės ūkį. Bet štai per ilgus okupacijos dešimtmečius jis nepajėgė palaužti mūsų dvasinio stiprumo, giliai užslėpto žmonių sielose. Tos mūsų etinės vertybės išlaikė tautos gyvastingumą per ilgus ir sunkius okupacijos metus. Vadinasi ir išeivijoje mes turime tas dvasines vertybes ne tik abstrakčiai pripažinti, bet ir daug uoliau puoselėti – ir patys daug kūrybiškiau reikštis.

Žurnalistas Bronys Raila (kairėje) kalbasi su „Draugo" bendradarbiu Jonu Daugėla.

– Paskaitoje minėjote, kad lietuvių tauta tėvynėje yra nusivylusi Vakarų demokratijomis, kurios savo laiku įtempčiausioj kovoj išdavė mūsų partizanus. Dabar jie formaliai nesutiko paremti ir kovo 11 d. nepriklausomybės atstatymo deklaracijos. Tad ar jaunoji Lietuvos karta gundysis atsisukti „veidu į Vakarų demokratijas" ir žavėsis jų civilizacija?

– Šį klausimą tektų skelti į dvi dalis. Neabejotina, kad šiuo metu Lietuvoje yra jaučiamas ryškus nusivylimas Vakarų pasauliu. Demokratinių šalių vyriausybės pasirodė, švelniai tariant, bejausmės Lietuvos ir kitų Pabaltijo šalių nepriklausomybės atstatymo žingsniams. Pabaltijo tautos, kaip suprantama, nelaukė ir neprašė kokios nors militarinės paramos. Bet jos neabejotinai kliovėsi, kad ras moralinės paramos ir ją lydinčių formaliai aiškių politinės ir juridinės reikšmės aktų bei atitinkamo ta kryptimi spaudimo Kremliui. Juk ne veltui Vakarų demokratijos, ypač JAV per ištisus penkis okupacijos dešimtmečius skelbdavo, kad jos nepripažįsta Pabaltijo valstybių aneksijos.

Bet nesuverskime visko į vieną dėžę: šio nusivylimo nereikėtų rišti su Vakarų kultūros vertinimu Lietuvoje apskritai. Vakarų kultūra visais laikais domino ir žavėjo mūsų intelektualinius sluoksnius. Jie tuo žavisi ir šiandien. Šias nuotaikas galima leńgvai pastebėti ir gausios jų spaudos puslapiuose. Tiesa, bolševikai per visus okupacijos metus įžūliai, kartais net pamišėliškai niekino Vakarų kultūrą, jų gyvenimo būdą ir neigė bet kokį jų pranašumą. Jie vakariečius apšaukė išsigimėliais ir supuvėliais. Bet sykį man vienas bičiulis iš Lietuvos, su kuriuo lankėmės Laukinių Vakarų Las Vegas kazinuose ir stebėjome puošnius spektaklius, man pasakė: „Nors ta Amerikos civilizacija ‚nemorali' ir ‚supuvusi', bet vis dėlto mums dar labai skani". Nesišypsokit: tai tragikomedija, bet savai iškalbinga.

– Savo raštuose Jūs esate išryškinęs, kaip Jums yra bjauri okupanto priespaudos „kultūra" ir kokios Lietuvos Jūs ilgitės. Net viena knyga yra panašiu vardu pavadinta. Kalboje Jūs minėjote aukšto valdžios pareigūno ir filosofo Romualdo Ozolo mintis. Man kilo klausimas, ar Ozolas ilgisi tokios pat Lietuvos, kokios ilgisi Bronys Raila?

– Turėčiau daug duomenų manyti, kad daugumas šio meto Lietuvos politikų ir kultūrininkų, o taip pat ir Ozolas ilgisi tokios pat Lietuvos, kaip ir mes čia už jūrių marių. Jų nepriklausomybės samprata savo bendraisiais konceptais veik nesiskiria nuo mūsiškės. Kuriant valstybinio gyvenimo pagrindus, spėčiau, kad Ozolą ir daugelį kitų veikėjų iš kairės šiandien daugiau ar mažiau turbūt traukia Skandinavijos šalių socialdemokratų programos ir valdymosi metodai. Bet ateityje tai gali virsti pereinamuoju tiltu į Prancūzijos ar anglosaksų demokratinės santvarkos pavyzdžius – daugiau artimesnius liberalinei ideologijai, kurlink šiuo metu gravituoja visų sovietinių šalių „perestroikos" raida...

(Nukelta į 4 psl.)

IŠPAŽINTIS

Novelė

EDMUNDAS JAKAITIS

4

Gilios mėlynos akys, po vešliais antakiais, mane stingdė. Sumišusi, nesąmoningai sušvebelžiavau: „Verzeihen Sie..." – vengiant jo tyrinėjančio žvilgsnio, akys nukrypo ant švarko atlapo, kur ryškiai matėsi geltona-žalia-raudona kaspinėlių mazgelis. Netikėtumo pritrenkta, vos beištariau: „Tamsta lietuvis?" – „Didžiuojuos juo būdamas" – atsakė nepažįstamasis. Susidarė nejauki padėtis. Jis savo perveriamu žvilgsniu tyrinėjo mane, aš, bandydama išsikrapštyti iš nejaukios padėties, tesuvokiau pasakyti: „Norėjau paklausti, kelinta valanda?"

Išsitraukęs kišenėnį laikrodį, atvožė dangtelį, metė žvilgsnį ir su šypsniu, laikrodžio tikslumu, atsakė: „Šešios minutės po dvyliktos". Nežinau kiek laiko išstovėjau apstulbusi, prisimindama jo akis ir tuos sidabrinius smilkinius. Seniai jis buvo pradingęs už stovyklos vartų, kai atsipeikėjau.

Mama pastebėjo mano gerą nuotaiką. Bereikėjo surasti tam priežastį. Geras oras ją patenkino. Bet pergyventas susitikimas lydėjo mane visą likusią dienos dalį. Nebejaučiau kur sapnas, kur tikrenybė. Jaučiau, kaip keitėsi mergaitiškos svajos į brėstančios nuoulės realybę. Amžius darė savo.

Pradėjau nekantriai laukti kitos dienos, kad tik ji pamatyčiau. Dienos slinko, palikdamos mane nerimaujančią. Jeigu kokią diena jo nemačiau, įvairios mintys nedavė ramybės. Jeigu matydavau ji šnekučiuojant su vyrais, jaučiaus puikiai. Bet kai jis pradingdavo už stovyklos vartų, apimdavo nerimas. Atsirado noras sužinoti ko jis eidavo į miestelį, ką jis veikė nuėjęs. O gal jis susitikdavo su kuo? Negalėjau atsikratyti neįtikėtinais vaizduotėj atsiradusiais vaizdais. Tie jo išėjimai nedavė man ramybės. Mano užsidarymas atkreipė mamos dėmesį. – „Širdele, kas tave kamuoja? Ar jauties negerai?" – netikėtai užklausė mama. Nerasdama pasiaiškinimo, išsisukinėjau galvos skaudėjimu. „Mums moterims, būna tokios dienos. Tai toks gamtos sutvarkymas". Taip ji ir nesužinojo mano tikrų nuotaikos pasikeitimo priežasčių.

Jeigu pradžioj buvau laiminga ji matydama, tai dabar pradėjau norėti būti su juo. Glaustis prie jo. Priklausyti jam. Tik jam. Mačiau ji einant į miestelį. Nemačiau kada jis grįžo. Atsiradęs įtarimas ugdė pavydą. Kam aš pavydėjau, pati nežinojau. Atsirado noras sužinoti, pamatyti, pasekti. Taip, pasekti. Mintis buvo nebloga. Buvau mačiusi detektyvų filmuose moteris esant sekliais. Reikalas atsirado, priežastis vertė pačiai pasidaryti sekliu. Reikalas vertė, nes neturėjau drąsos tiesiai prie jo prieiti ir pradėti pašnekesį. Svarbiausia kliūtis buvo, kad nežinojau nei apie ką kalbėti. Sekimas žadėjo išsklaidyti mano baimingus spėliojimus. Nekantriai laukiau kitos dienos.

Diena pasitaikė graži. Saulėta, be vėjo, šiltoka. Nieko ypatingo liepos mėnesiui. Mamai pasakiau, kad nelauktų priešpiečiams, nes ketinu ilgiau užtrukti bibliotekoj.

Šį kartą nebesėdėjau ant suoliuko, kur jis praeidavo, net nepažvelgęs į mane. Už vartų, kiek paėjėjus, buvo aikštė, kurios pakraščiais buvusios krautuvėlės sudarė miestelio prekybos centrą. Jei tada krautuvėse ir nevyko prekyba, tai bestovinioją dipukai, vieni su portfeliais, kiti su kuprinėmis, bizniavo viskuo. Silkės, cigaretės, slyvinė, miltai, kavos pupelės, šokoladas buvo perkamas, parduodamas arba mainomas. Nors tokia prekyba nebuvo legali, bet ji sėkmingai tarpo tarp svetimšalių. Kai krautuvėlių lentynos buvo tuščios, DP rinkoj buvo visko. Iš pavydo ir neapykantos svetimšaliai bavarų buvo vadinami veltėdžiais ir prakeiktais svetimšaliais. Bet tai tarp kitko.

Kada bažnyčios bokšte laikrodis nuskambėjo dvylika kartų, širdis sunerimo. Juk greitai ir jis pasirodys. Laikas slinko lėtai. Suspėjau perskaityti visas knygų antraštes knygyno vitrinoj. Vertelgų būrelis išsisklaidė. Belikau viena tuščioj aikštėj. Laikrodžio dūžiai bažnyčios bokšte skelbė priešpiečių metą. Dvejodama savo pasisekimu, nekantriai laukiau. Širdis suplazdėno, kai iš už kampo jis pasirodė. Skubiai nusisukau į vitriną, stikle stebėdama, sekiau, kol jis, pasukęs už sekančio kampo, dingo. Nuskubėjusi iki to kampo, nemačiau nei gyvos dvasios. Ar jis pasuko į kitą skersgatvį, ar įėjo į kurias duris, man liko neaišku. Pamačiau, kad matyti ir būti nematomu, nėra taip lengva.

Nepasisekimai skatina pastangas. Tikslas buvo pasiektas, kai pati savo akimis mačiau, kuriose duryse jis dingdavo. Šalia durų metalinė lentelė daug pasakė: Frau Martha Miller. Buvo aišku, kad ji buvo našlė. Ką ji turėjo bendro su veltėdžiu, prakeiktu svetimšaliu? Man buvo aišku, ko jis eidavo ir ką veikė su ta našle.

(Bus daugiau)

DVI AR KELIOS KARTOS

Apmąstymas iš arti žiūrint į amžiaus skirtumus

GED. A. ŠAUKLYS

Ramai sėdint ir nieko nedirbant tenka nugirsti apie stovyklų vadovus, kad jie pasisako, jog stovyklautojai prieš kelerius metus buvo visai kitokie. Tenka išgirsti iš jaunųjų vadovų, kurie stovyklose jau darbavosi keletą vasarų, kad vyresnieji vis dar nenori atsisakyti sprendimų ir jaunesniųjų vadovavimo. Ar tai teisinga, ar neperdėta, tai turi pasakyti tik stovyklose besidarbuoją. Bet skirtumą tarp dviejų ar daugiau kartų reikia matyti, jeigu norima tikroviškomis akimis pažvelgti į aplinką ir gyvenimo sąlygas.

Jau praėjo keturiasdešimt metų, kai daugelis atsidūrė šiame krašte ir šios valstybės sūkuriuose. Kurie prieš daugelį metų atvyko, būdami jau suaugę, penkiasdešimt metų, daugelio jau nebėra. Kurie atvyko subrendę sakykim, dvidešimt penkerių metų, dabar jau yra pensijos amžiaus, nors dar reiškiasi daugelyje visuomeninių, politinių, kultūrinių darbų.

Šalia jų jau suaugo ir tie, kurie jau čia gimė ar pradėjo nuo pradžios mokyklos suolo. Jie yra jau profesionalai, organizacijų vadovai, turi savo pažiūras ir ieško ar suradę naujus veiklos būdus lietuviškame gyvenime. Daugelis betgi tų, kurie čia gimė ir šiuo metu jau užima atsakingas vietas, nubyrėjo nuo lietuviško gyvenimo, kurio neremia nei savo darbu, nei aukomis, nei sava kalba.

Kadaise „Žemės" įvade dr. Juozas Girnius rašė: „O reikia šiuo metu vieno: kad neišblėstų mumyse gimtosios žemės palikimo skausmas, o liktų visam laikui atvira žaizda. Kol šis skausmas bus gyvas, tol jis išsaugos ir lietuvišką sąžinę, kuri pati padiktuos, kada ir ką privalome atlikti. Bet jei šis skausmas išblės, tai tuo pačiu visa išblės ir teliks blankūs prisiminimai".

Šiandien žiūrėdami į dvi ar net daugiau kartų, turime atvirai pareikšti, kad tas skausmas teliko tik viename antrame vyresniųjų, kuris dar tėviškę gyvai prisimena. Kiti to skausmo jau neturi, nes ji toli ir ji tėra tik pasaka, kurią seka tėvai, seneliai, vyresnieji tautinių ar tradicinių švenčių proga. Vidurinio amžiaus palikuonys tos atviros žaizdos neturi, jos nemato ir savo vyresniuosiuose, kurie jau yra apsipratę su svetimybėmis.

Reikia tikrovę matyti iš arti, į ją gerai įsižiūrėti ir pasverti savo pajėgumą ką nors dirbti. Juk atrodo, kad visi vyresnieji turėtų tik džiaugtis, jei ir jaunesnieji dirba savo tėvynės, kurios jau nepažįsta, labui. Juo labiau reikia džiaugtis, kad jie išeivijoje dar rūpinasi lietuvybe savo šeimoje ir savo vaikuose. Reiktų kiekvienam pamąstyti, kada jis pradėjo visuomeninį darbą. Ogi tada, kada jis buvo pašauktas aplinkybių, idėjų, susidėjusių sąlygų.

Tikrai daugelis pradėjo dirbti daug jaunesni, negu dirba dabartinis vadinamas jaunimas, jau keturiasdešimties ar daugiau metų. Net B. Paskalis anuomet savo „Mintyse" yra pasakęs, kad „svarbiausia proga visam gyvenimui — pasirinkimas savo pašaukimo, tai apsprendžia viską". Ir lietuviškoje veikloje dalyvaujantieji jaunesni žmonės turi rasti čia savo pašaukimą, nors prie jo eitų ir kitais keliais kaip jų tėvai.

Tautinei veiklai, politikai, visuomeniniam gyvenimui reikia ne tik noro, energijos, bet ir tam tikro pašaukimo. Jis turi ateiti iš širdies gilumos, iš meilės savo tautybei svetimoje žemėje ir aplinkoje. Jis turi atitikti taip pat ir tuos reikalavimus, kuriuos kelia laikas, jaunesni darbininkai, dar tik siekią savo pašaukimo, ir naudos tautai bei tautiečiams išeivijoje.

Tas pats dr. Juozas Girnius, aiškindamas „Žemėje" skirtingą tuo metu poeziją, pabrėžė, kad „Bet kurios generacijos vienybė visų pirma slypi ne tose pačiose idėjose, o tik tose pačiose problemose". Problemų visada atsirado ir atsiranda, nes gyvenimas keičiasi, žmonės yra skirtingi savo auklėjimu ir gyvenimo priėmimu. Reikalai iššaukia naujų kelių ir būdų ieškojimą ne dėl vyresniųjų pamokymų, bet dėl paties darbo sąlygų.

Dabarties gyvenimas jau parodo, kad daugelis buvusių gerų veikėjų ir visuomenės vadų yra tik pensininkų amžiaus ir „pensininkų" galvojimo. Nereikia jų žeminti. Nereikia jų išsižadėti. Reikia jiems atiduoti pagarbą už tai, ką jie atliko ir dėl ko jie aukojosi. Bet gyvenimas reikalauja pamąstyti ir apie tuos, kurie šiandien dar gali dirbti, kurie turi naujų idėjų, išmąsto ir panaudoja naujas priemones.

Iš tikrųjų reikia matyti, kad jau yra ne dvi bet trys ar net keturios naujos generacijos. Jos dar gali pratęsti vyresniųjų darbus. Jų dalis dar turi sugebėjimų ir noro pratęsti lietuvišką gyvenimą išeivijoje.

„Nesustabdysi upės bėgimo, nors ji ir bėgtų tik pamažu", sakė kadaise Maironis. Nesustabdysime laiko pasikeitimų pasaulyje ir tėvų žemėje. Ne nuo išeivijos tai priklauso, o nuo tautos savoje žemėje ir istorinių aplinkybių.

Gal didieji ir pasidalino svetimomis žemėmis, gal jie pasidalino valdžiomis ir teritorijomis, bet tai vėl nepriklauso nuo bet kurios išeivijos, o išeivija tik turi, kiek ji dar gali, prisidėti, kad keistųsi sąlygos mūsų tėvų ir senolių žemėje. Jos keisis tikrai, nes nieko pastovaus žemėje ir valstybėse nėra. Tai rodo istorija, tai rodo ir žmonės, kurių šiandien nė vardų nežinome.

Pamąstyti reikia dabartiniu metu ne tik apie laisvėjančią — gal laikinai — tėvynę ir tėvų kraštą, bet ir apie išeivijos veiklą, kuriai dar peranksti mirti su mirštančiais vadais. Vienam stulpui išgriuvus reikia statyti kitą, kaip kadaise sakė dr. V. Kudirka. Šiuo metu reikia jaunesniuosius ruošti tam darbui, kurį dirbo vyresnieji, kol jie galėjo ir buvo pajėgūs.

Dabar matome, kad visa pagalba laisvėjančiai Lietuvai eina per jaunesniųjų rankas, jų iniciatyva, jų entuziazmu ir pastangomis. Gal jie daro klaidų, bet ar nedarė klaidų vyresnieji jų pranokėjai? Jie dirbo, kiek galėjo, kaip suprato darbų naudingumą. Dabartiniai dirba, kiek jie gali, kiek jie supranta, išeivijai ir savo tėvų žemei. Daugelis jos nepažįsta, dėl jos neserga, ją telaiko tik tėvų pasaka. Bet ir jie šiuo metu gali dažniau aplankyti savuosius, pamatyti apsilankančius, pažinti savo istorinę žemę ir jai iš širdies pagelbėti.

Apie naujas generacijas, kurios nėra jau jaunos ir nėra nesubrendusios, turi vyresnieji pagalvoti organizacijose, sambūriuose, viešojoje pagalboje savo laisvėjančiai tėvynei ir tautai. Kartų išsiskyrimo nėra, kai jo nedaro vyresnieji, laikydami jaunais net pražilusius ir šeimas užauginusius.

Reikia tik parodyti jiems didesnį pasitikėjimą. Reikia būtinai juos įvertinti ir pažymėti, ką jie turi padaryti. Jie turi pratęsti savo tėvų darbus, pergyvendami tas pačias problemas, nors jas keičia laikas ir aplinka. Kartų tarpusavį nepasitikėjimą reikia nuolat mažinti, ieškant naujų vadų, juos ruošiant ir jiems padedant susirasti savo politinį, visuomeninį, tautinį ir kūrybinį pašaukimą. Kai pagal pašaukimą eis kiekvienas, kuris užima atsakingą vietą išeivijos ir tautos gyvenime, nesijaus kartų susikirtimo, nors jie būtų antros, trečios ar net ketvirtos kartos atstovai.

„Draugo" metinės vakarienės Martinique pokylių salėje rengėjai ir iždininkas. Iš kairės: „Draugo" renginių komiteto pirmininkė Marija Remienė, vakaro rengimo pirmininkė Stasė Semėnienė ir ižd. Kostas Dočkus. Nuotr. J. Tamulaičio

VAKARŲ EUROPOS KOMUNISTŲ KRIZĖ

„Ką daryti tikintiesiems, kai šventykla sugriūna, kunigas pabėga ir iš griuvėsių pasigirsta balsas, kad viskas, ko juos mokė, yra netiesa?" Taip žurnalo „The Atlantic" rugpjūčio numeryje susumuojama Vakarų Europos komunistų suirutė.

Straipsnio „Geriau žali, negu — raudoni" autorius David Lawday pastebi, kad šiandien dėl komunizmo žlugimo daugiau sielojasi Vakarų, negu Rytų komunistai. Vakariečiai labiau sumišę, nes jie negali pasiteisinti, kaip dauguma Rytų Europos komunistų, kad komunizmas jiems buvo prievarta įbruktas. Jie pasirinko komunizmą laisva valia ir todėl jiems sunkiau jo atsižadėti.

Komunizmas Europoje, rašo amerikiečių žurnalistas, yra daug galingesnis negu Amerikoje. Beveik 20 milijonų Vakarų europiečių dar balsuoja už komunistų partiją. Jie visi galynėjasi su ta pačia problema, bet kiekviena partija reaguoja skirtingai.

Radikaliausią žingsnį žengė Italijos komunistai. Šios gausiausios Vakarų Europos komunistų partijos vadovybė reagavo į įvykius Rytų Europoje, atsisakydama senojo partijos pavadinimo, išmesdama kūjį ir pjautuvą ir virsdama prancūzams ar vokiečiams gimininga socialdemokratų partija.

Prancūzijos komunistų partija pasirinko kitą — sąstingio — kelią. Nors ji sparčiai tirpsta ir vis mažiau prancūzų už ją balsuoja, jos vadovybė tebesilaiko dogmos ir atsisako keistis. Įvykiai Rytų Europoje buvo jai labai skaudus smūgis. Subyrėjo santvarka, kuri teikė tiek privilegijų prancūzų kompartijos grietinėlei — reikia atsisveikinti su vasaros atostogomis prie Juodosios jūros, su medžioklėmis Brandenburgo miškuose, su vizitais Bukarešte ir Prahoje.

Prieš keturiolika metų prancūzų kompartiją buvo pasišovęs reformuoti vienas jos pažangesnių intelektualų profesorius Juquin, kuris siūlė pakeisti kūjį ir pjautuvą žalia vėliava. Bet ir tai nepadėjo patraukti daugiau narių, o pats Juquin buvo išmestas iš partijos. Šiandien jis aiškina, kad pasikeitimai Rytų Europoje prancūzų kompartijos esminiai nepakeitė. „Jie slepiasi nuo tikrovės, partija jiems bažnyčia ir religija", aiškina buvęs kompartijos intelektualas. Italų komunistai pavertė savo partiją pasaulietiška organizacija, prancūzai tebėra užsidariusi sekta. Prancūzų partijos vadovas Marchais tebekalba apie „demokratinį centralizmą" ir nenustoja jos valęs nuo šviesiausių ir talentingiausių asmenų.

Dar labiau sustingusi portugalų kompartija, kurios nuotaikas patyrė ten lankęsi Brazauskas ir Paleckis. Jos vadovas Alvar Cunhal, daugelį metų praleidęs diktatoriaus Salazaro kalėjimuose, visur mato pavojingus fašistus. Jam tėra vienas pasirinkimas – komunizmas ar fašizmas. Komunistai, išdrįstantieji jam priminti apie pasikeitimus Rytų Europoje, automatiškai tampa „heretikais" ir būna pašalinami iš partijos.

Kaimyninėje Ispanijoje visai kitoks vaizdas. Buvusi pogrindžio partija, kuri po Franco mirties buvo pasiruošusi perimti valdžią, jau susijungė su žaliasiais ir kitais į „alternatyvinės kairės" partija (apie kokią svajoja kai kurie lietuvių komunistai) ir tikisi palaipsniui užkariauti teritoriją, kurią paliko į dešinę pasukęs ispanų socialistų vadovas Felipe Gonzalez.

Galiausiai britų kompartija, kuriai anksčiau priklausydavo ir darbininkų, jau yra virtusi privačių intelektualų bei funkcionierių klubu. Ji tebeturi vos 7000 narių ir gali nusmukti iki prieškarinės Lietuvos komunistų partijos lygio. Jos vadovai atvirai prisipažįsta, kad juos graužia sąžinė, matant prie ko jų įsitikinimai privedė Rytų Europoje.

Šį amerikiečių žurnalisto aprašytą kontekstą turėtų pastudijuoti ir kryžkelėje stovinti Lietuvos komunistų partija, kuri dabar mėgina apsispręsti, ar jai pakeisti pavadinimą ir išeiti iš komunizmo griuvėsių ar mėginti iš tų skeveldrų sulipdyti naują komunistų partiją.

MORATORIUMAS

(Atkelta iš 3 psl.)

— Baigdamas savo kalbą, Jūs bravūriškai pasiūlėte, kad lietuviai išeiviai paskelbtų 300 dienų moratoriumą „kvailybių žalai" sustabdyti. Kokias kvailybes Jūs iš tikro turėjote galvoje?

— Pirmiausiai prie kvailybių norėčiau priskirti mūsų nelauktai keistą, veik visišką išsibarstymą pašaliais. Vienas mūsų, taip sakant, vyriausias veiksnys laikosi vienokio nusistatymo, o kito vadovybė šlitinėja tartum sapnuodama. Kai kurie mūsų išlaisvinimo vadai yra nelauktai nustebę ar tiesiog naiviai įsidirginę, kad tik ką nors „veiktų"... Tatai buvo ryškiai pastebima kad ir neseniai Šveicarijoje vykusiame lietuvių studijų sąskrydyje. Jame dalyvavo ir mūsų elgseną stebėjo ir aukšti valdžios pareigūnai iš Lietuvos. Sąskrydyje girdėti pareiškimai ir „dialogai" vargiai galėjo jiems palikti malonius prisiminimus. O be to visa apstybė neapgalvotų, išsamiai neaptartų veiksmų painioja ir glūmina mūsų visuomenę. Pavyzdžiui, iš karto, be jokių rezervų, be grupinio išdiskutavimo ir susitarimo Vliko pirmininko pasirašymas bendros deklaracijos su Lietuvos komunistų partijos ideologijos skyriaus politruku arba skubotas sveikinimas komunistų partijai ir dar jos gyrimas, arba vėl paryškintas kooperavimas su Lietuvos komunistų partijos pirmuoju sekretoriumi Amerikoje ir operetinės reikšmės kelionė į Lietuvą „rezistento turisto" teisėmis. Kaip tada suprasti Vliko funkciją ir jo orumą?

Be to, dar yra užsilikusių neišgydytų praeities kvailybių, svarstant bei reguliuojant santykiavimo metodiką su pavergta tauta. Tiesiog komiška stebėti: kurie anuomet aiškiai klydo, dabar skelbiasi geriausiai numatę ateitį, o kurie buvo teisūs — dabar pakaltinami, kam per anksti pradėję „bendradarbiauti su okupantais". Dabar jau daug tokių kvailybių išsiginta, bet man atrodo, kad dar praverstų 300 dienelių moratoriumas, kol jų visai atsisakytumėm. O svarbiausia — per tą laiką reikėtų paieškoti kelio suderinti mūsų visų veiklai, tegu tarpais ir skirtingais būdais, it kalnų upeliais sutekėti į vieną plačią tautinės vienybės srovę. Vėl skirstytis į daugelio partijų ir rezistencinių sąjūdžių upeliūkščius užteks laiko vėliau, daug vėliau.

— Be to, Jūs siūlėte tą 300 dienų moratoriumą panaudoti ir „sveikai lietuvybės reiškimosi platformai" surasti. Ar manote, kad kvailybėms pašalinti ir platformai surasti 300 dienų laikas būtų pakankamas?

— Sočiai užtektų, jeigu darbą pradėtumėm tuojau. Ir tatai turėtų atlikti jau kita generacija, jaunesnė negu mudu. Bet nebus per daug bėdos, jei trokš dar prisidėti ir vienas kitas nostalgiškų poiinkių pensininkas. Pakaktų susiglausti tiems, kurie pajėgūs išgirsti ir suprasti mūsų gyvosios tautos balsą. O jis jau labai skardus.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS — **GREIT PARDUODA**

RIMAS L. STANKUS

(312) 586-5959 (708) 425-7161

Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

Parduodame greičiau už didesnę kainą!
Įkainojimas veltui!
Perkame ir parduodame visose JAV valstijose.
Išlavinti ir patyrę tarnautojai.
MLS kompiuteris.
Perkame-parduodame ir mažas ir dideles nuosavybes.
Vietinė įstaiga.
ALEXANDER J. MOCKUS REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

REAL ESTATE

MLS **KOMPIUTERIŲ** pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS
ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

MLS
ONE STOP REAL ESTATE, INC.
Norintieji pirkti ar parduoti namus, prašau kreiptis į **BUDRAITĮ.**
312-778-3971 arba 312-767-0600

House for sale
Lemont/Homer area, 1800 sq. ft. 3 bedrm. 2 bath; 5 year old; all brick; maintenance free ranch; full basement; one acre lot.
Call 9 a.m.–9 p.m. 708-301-6318

FOR RENT

Išnuomojamas vieno arba 2-jų miegamų kamb. butas vyrams. Su šiluma ir namų reikmenimis (appliances). **Tel. 312-254-3526**

Parduodamas „condo" Boca Raton, FL; 2 mieg., 2 vonios. Labai gražus vaizdas Atlanto. Skambinti: **tel. 708-425-6338.**

FOR SALE

FOR SALE
Cherry Grove **dining table** with 2 leaves; 4 side chairs — $400.
Tel. 708-499-1424

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Religija lietuvių mene
— tokiu pavadinimu išleistas puošnus leidinys apie lietuvių meną išeivijoje religine tema. Leidiny dalyvauja 73 dailininkai su darbų reprodukcijomis ir pasisakymais apie savo religinius įsitikinimus. Leidinį suredagavo **Algimantas Kezys,** išleido **Lithuanian-American Fine Arts Association,** gaunamas „Drauge". Kaina, su persiuntimu — 9 dol.

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

KARAS BRAUKIA KRUVINĄ AŠARĄ, antrojo pasaulinio karo dienoraštis. Alg. Gustaitis. 941 psl.	$27.00
KELIONĖ Į KAUNĄ, romanas. And. Norimas. 167 psl.	$10.00
BALTASIS BANGINIS, romanas. Herman Melville. 347 psl.	$10.00
ŽMOGAUS GELBĖJIMAS, sofiokratija ir geodoroviniai jos pagrindai. Dr. Algirdas Statkevičius. 464 psl.	$20.00
PROF. JONAS ŠIMOLIŪNAS, monografija. Red. Jurgis Gimbutas. 229 psl.	$12.00
LIETUVOS VIETINĖ RINKTINĖ, dokumentų rinkinys. Red. Z. Raulinaitis. 405 psl.	$12.00
ATSIMINIMAI, II dalis. Val. Šimkus. 253 psl.	$10.00
BALTAS KALĖDAITIS, eilėraščiai. Julius Keleras. 96 psl.	$8.00
FILOSOFIJOS RAŠTŲ RINKTINĖ. Pranas Kuraitis. 382 psl.	$20.00
TAUTA ISTORIJOS VINGIAIS, ideologiniai mąstymai. Vytautas Alantas. 242 psl.	$10.00
ŽVILGSNIS PRAEITIN. Jonas Kutra. 117 psl.	$6.00
ATSIMINIMAI. Juozas Urbšys. 164 psl.	$7.00
KALBĖKIM LIETUVIŠKAI, iliustruotas vadovėlis lietuvių-anglų kalbomis. N. Mackevičienė. 88 psl.	$3.00
VIEŠPATIE IŠKLAUSYK MANĘS, maldaknygė. Kun. K. A. Matulaitis. 640 psl.	$4.00
ABĖCĖLĖ, vaikams mokytis lietuviškai. D. Kuolienė. 55 psl.	$3.00
ĄŽUOLŲ RANDAI, Sibiran tremtinės atsiminimai. Antanina Garmutė. 127 psl.	$6.00
VILNIAUS MIESTO PLANAS, spalvotas	$9.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

„Žiburėlio" auklėtiniai su auklėtojom išvykoje, prie ežerėlio. Nuotr. **D. Dirvonienė**

MŪSŲ KOLONIJOSE

Lemont, Ill.

„ŽIBURĖLIO" MOKYKLĖLĖS MOKSLO METŲ PRADŽIA

Vasaros atostogos greitai prabėgo. Rugsėjo penktą dieną „Žiburėlio" Montessori mokyklėlėje vėl prasidėjo mokslo metai!

Šiais 1990-1991 mokslo metais 27 vaikučiai lanko „Žiburėlio" Montessori mokyklėlę. Juos nuoširdžiai moko patyrusi mokyklos vedėja Dana Dirvonienė ir dvi asistentės Violeta Karalienė ir Milda Šatienė.

„Žiburėlio" Montessori mokyklėlė jau aštunti metai veikia ir suburia vaikus iš Lemont, Lockport, Downers Grove, Hickory Hills, Hinsdale, Elmhurst, Orland Park, Naperville, New Lenox, Western Springs, Darien, Lisle, Frankfort, Woodridge ir Willow Springs. Tėvus patraukia Montessori mokymo stilius, pagarba ir jautrumas vaikui ir taip pat „Žiburėlio" pastangos išlaikyti lietuvių kultūrą, kalbą ir papročius.

Mokykla veikia 5 dienas per savaitę. Šiais metais „Žiburėlis" įvedė naują popietinę pamainą. Tėvai gali pasirinkti rytinę programą (8:30–11:30), pratęstą rytinę programą (8:30–1:30), popietinę programą (12:00–3:00) arba pratęstą popietinę programą (10:00–3:00). Maloniai kviečiame visus tėvelius, kurių vaikučiams suėjo ar netrukus sueis treji metukai paskambinti (tel. 708-257-8891) pasitarti dėl registracijos į „Žiburėlį".

Šiais metais „Žiburėlio" tėvų komiteto pirmininkės pareigas apsiėmė Eglė Novak. Tėvų komiteto valdybą sudaro Ramunė Brand, vicepirmininkė, Gailė Leipienė, sekretorė, Kristine Miliūnienė, iždininkė ir narės Rūta Mardosz, Rūta Milo, Danutė Strub-Navickienė, Daina Pakalniškienė ir Vida Šlapšienė.

Šiais metais vietoj „Spalibalio" (Oktoberfest), Lemonto „Žiburėlis" ir Chicagos „Vaikų nameliai" kartu ruošia „Šeimos kaukių popietę" (Halloween Party). „Šeimos kaukių popietė" įvyks sekmadienį, spalio 28 dieną nuo 2 iki 6 v.v. Lietuvių centro sporto salėje. Šeimos galės smagiai praleisti popietę žaidžiant įvairius žaidimus, dalyvaujant kaukių parade ir drąsuoliai galės aplankyti baidyklių namą! (haunted house). Kviečiame pasivaišinti „pizza", „popcorn", „taffy apples". Taip pat bus šokiai ir veiks baras. Kviečiame tėvus ir vaikus apsirengti kaukėmis (Halloween costumes) ir smagiai praleisti sekmadienio popietę!

Jei turite klausimų, prašome skambinti Ramunei Brand 708-301-5180 arba Eglei Novak 708-257-5918. Iki pasimatymo!

Gailė Leipienė

LIETUVOS „KATALIKŲ PASAULIS"

Lenkijos gyventojai gauna „Katalikų pasaulį", nusiuntę auką „Aušros" redakcijai (pageidaujama bent „Aušros" metinės prenumeratos dydžio). Redakcija „Aušra", ul. Mickiewicza 43, 16-515 Punsk, w-wo Suwalki.

Į visas Europos šalis siuntinėjame prenumeratoriams, įmokėjusiems 29 JAV dolerių Lietuvių sielovados centrams vienu iš šių adresų: **Prel. Algimantas Bartkus,** 20 Via Casalmonferrato, 00182 Roma, Italia, **Prel. Jonas Petrošius,** 7 Rue des Lions, 75004 Paris, France, **Prel. Bunga,** Augsburger str. 7, D-8940 Memmingen, Deutschland, **Marian Fathers,** 21 The Oval, London E 2 9DT, England.

Į JAV, Kanadą, Lotynų Amerikos šalis ir Australiją siuntinėsime „Katalikų pasaulį" oro paštu skaitytojams, nusiuntusiems 48 JAV dolerių šiuo adresu: Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn NY 20711, USA.

Apie padarytas įmokas pranešti šiuo adresu: „Katalikų pasaulis", Pylimo 27, 232001 Vilnius, Lithuania.

Lituanistikos Katedra
The Endowed Chair
of Lithuanian Studies
University of Illinois
at Chicago

AUKOS LITUANISTIKOS KATEDRAI

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS FONDAS
LITHUANIAN WORLD COMMUNITY FOUNDATION
1851 Skyview Drive, Sparta, Michigan 49345 tel. 616-887-1436

AUKOS LIETUVAI, PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBAI, LITUANISTIKOS KATEDRAI, VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETUI KAUNE, PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESUI IR KITIEMS TIKSLAMS, GAUTOS PER PLB FONDĄ 1990 METAIS

10,000 dol.: Richardo M. Gervicko palikimas Lituanistikos Katedrai.

10,000 dol.: Edvardas C. Gervickas, Rochester, NY.

400 dol.: Vytautas Karoblis, Ripley, OH.

200 dol.: Petras Mikalauskas, Omaha, NE; Paulius Šiugždinis, Edmond, Canada.

110 dol.: Sofija ir Stasys Džiugas, Chicago, IL.

100 dol.: Anieke S. Bragg, Glen Ridge, NJ; Jonas ir Sadye Barkauskas, Amsterdam, NY; Bronė Cizikaitė, Chicago, IL; Solomon J. Feravich, Howard City, MI; Antonia King, Grand Rapids, MI; J. Naikelis, Omaha, NE; Raymond Ošlapas, Libertyville, IL; A. B. ir I. Lesevičius, Chicago, IL; Vincas Stagis, Main Ridge, VIC. Australia; Sofija ir Vincas Tuskenis, Palm Springs, CA; M. ir L. Vansauskai, Lyons, IL; ALB Adelaidės apylinkės valdyba, Norwood, Australia.

75 dol.: Juozas Pažemėnas, Queens Village, NY.

60 dol.: Auksutė Kudukytė-Kobrich, Bad Sachsa, V. Vokietija; Marija Noreikienė, Putnam, CT.

50 dol.: Kun. Viktoras J. Dabušis, Seminole, FL; A. Germantavičius, Baden, V. Vokietija; Rūta ir Edmundas Kulikauskas, La Palma, CA; Eugenija Kezienė, Woodhaven, NY; Vytautas Musonis, Oak Lawn, IL; Leonas Norkūnas, Chicago, IL; kun. Jonas Pakalniškis, Little Neck, NY; Irena ir Antanas Sprindys, Deltona, FL; Charles K. Straukas, Memphis, TN; Juozas Sniras, Glenroy, VIC. Australia; Jonas Šumskis, Chicago, IL; Teodora Tamulis, Joliet, IL; Valerian Vitkus, Rochester, NY.

40 dol.: Juozas ir Elena Gailevičius, Baltimore, MD; K. A. Keblys, Baton Rouge, LA.

35 dol.: Walter Klosis, Maspeth, NY.

38 dol.: A. Raudys, West Essendon, VIC. Australia.

30 dol.: Ramutė ir Aloyzas Aidis, Bethesda, MD; Ona Dudkis, Grand Rapids, MI; Joseph Grabys, Watervliet, NY; Jonas Janušauskas, Chicago, IL.

28 dol.: M. Gailiūnas, Corrimal N.S.W. Austraia.

27 dol.: G. Patupis, Eucla, W. Australia.

25 dol.: P. ir L. Aleksa, Chicago, IL; Kazys Bradūnas, Chicago, IL; Stefanija Barnienė, Chicago, IL; Kazys ir Eugenija Gimžauskai, St. Petersburg, FL; Aleksandras Jankūnas, Cicero, IL; R. Kriaučiūnas, Ph. D.; Lansing, MI; Edmundas Meškys, Center Harbor, NH; Stasys Misevičius, Prompton, PA; Joseph Mikulis, Westchester, IL; Aleksandras Radžius, Baltimore, MD; Algis Regis, Chicago, IL; Balys Raugas, Delran, NJ; Antanas Razma, Wilmington, IL; Gražutė ir Aloyzas Siručiai, Santa Monica, CA; E. I. Slavinskas, St. Petersburg, FL; Jonas Tamašauskas, Chicago, IL, Česlovas Žilionis, Palos Heights, IL.

20 dol.: Vincas Bagdonas, Kenosha, WI; Bruno Bakšys, W. Hartford, CT; Zigmas Grybinas, O Fallon, IL; Kartanas, Omaha NE; Ona Pranckevičiūtė, Chicago, IL; Bronė Širvinskas, No. Hollywood, CA; V. ir O. Šilėnai, Euclid, OH.

18 dol.: Johannes Juraitis, Termen Am Simplon, Šveicarija; Zigmas Sipavičius, Canberra, ACT, Australia; Česlovas Vainoras, V. Vokietija.

15 dol.: Arthur Galinaitis, Chicago, IL; Julius Karsas; Chicago, IL;

13.50 dol.: J. M. Liūdžius, Bromley, Kent, Anglija; K. Valteris, Aylestone Hill, Hereford, Anglija; Kazimieras Vilkonis, Sheffilld, S. Yorks, Anglija.

13 dol.: Jonas Gustainis, Don Mills, ONT. Canada.

10 dol.: Ramūnas Brakas, Jamaica, NY; Brigita Baublys, Chicago, IL; Valerija Kundrotienė, Pigeon, MI; Jonas ir Ona Motiejūnai, Prescott, AZ; Ona Naumanienė, Cleveland, OH; Juozas Steponaitis, Chicago, IL.

8 dol.: Kazys Baronas, Viernheim, V. Vokietija; A. Dambriūnas, Santa Monika, CA; J. Maksvytis, Bondi, N.S. W. Australia; P. Morkūnas, Gaulfield, Australia; Juozas Norvilas, Como, W. Australia; Vytautas Patašius, Earlwood, N.S.W. Australia; Liuda Raubienė, Grand Rapids, MI; G. Stanulis, Cartiguy-Suisse, Šveicarija; Stasys Strasevičius, Chicago, IL

7.50 dol.: Alytė ir Leonas Baltušis, Minocqua, WI.

7 dol.: R. Jonušas, Omaha, NE.

6 dol.: Charles Busanovich, Princeton, NJ; Aldona Vyšniauskienė, Bundoora, VIC, Australia.

5 dol.: J. Agurkis, Omaha, NE; M. Blynas, Cleveland, OH; J. Krutulis, Tasmania, Australia; Valerija Kundrotienė, Pigeon, MI; Juozas Maslauskas, NR. Ashbourne Derbys, Anglija; Aga Rimas, Chicago, IL; Juozas Tamašauskas, London, S.W., Anglija; George Tonas, Pittsburgh, PA; Dž. Britanijos Lietuvių Bendruomenė.

3.50 dol.: J. Barkienė, E. ST. Kilda, VIC. Australia; Marius Opanavičius, East Kew, VIC. Australia.

3 dol.: J. ir G. Ambrozaičiai, Kalamazoo, MI; Banevičius, Pinneberg, V. Vokietija; V. Gerdvilis, Wellington, Naujoji Zelandija; E. Gantautas, Bridgeport, CT; J. Kedys, Parramatta N.S.W. Australia; Vladas Klevecka, Bad Schwartau, V. Vokietija; Gražina Miller, Wheeling, WV; Antanas Paleckis, Toronto, ONT. Canada; E. R. Pankevičius, Oakleigh South, VIC. Australia; V. Ruseckas, Sun City, AZ.; A. ir A. Šetikas, St. Catherines, ONT. Canada; V. Slavinskas, Hermei, Belgija; Janina Udrys, Birmingham, MI.

2.30 dol.: Peggy Shimkus, Racine, WI.

2 dol.: Feliksas Andriūnas, Wyncote, PA; Regina Balsys, Montauk, NY; VI. Palubinskas, Cleveland, OH.

1990 metų aukotojų tęsinys — II sąrašas

205 dol.: Antanas Kairaitis, Grand Rapids, MI.

200 dol.: Vytautas Karoblis; Ripley, OH; Kostas Prelgauskas, Grand Rapids, MI; kun. E. Statkus, Grand Rapids, MI; kun. J. Žvirblis, Grand Rapids, MI.

150 dol.: Jonas ir Aleksandra Petrauskai, Grand Rapids, MI.

140 dol.: Vytautas ir Romainė Jonaitis, Grand Rapids, MI; Veronika ir Jonas Paoviai, Grand Rapids, MI.

120 dol.: Danutė ir Stasys Baliai, Grand Rapids, MI.

110 dol.: Uršulė ir Stasys Astrai, Grand Rapids, MI.

105 dol.: Anelė Lukoševičiūtė, Grand Rapids, MI.

100 dol.: Gražina ir Vytautas Kamantai, Grand Rapids, MI; Alfredas Puodžiūnas, Grand Rapids, MI; Česlovas Vainoras, Memmingen, Vak. Vokietija.

50 dol.: Petronelė Jasinskas, Grand Rapids, MI; Lietuvos Vyčių 100 kuopa, Amsterdam, NY; Milda ir Edas Lenkauskas, Pepper Pike, OH; Rima Puodžiūnaitė, Grand Rapids, MI; Charles K. Straukas, Memphis, TN; Jonas Smulkaitis, Gulfport, FL; Rev. Kenneth Schichtel, Grand Rapids, MI.

40 dol.: LB Grand Rapids apylinkė, MI.

35 dol.: Jonas Treška, J. Grand Rapids, MI.

30 dol.: Elena Jasaitienė, St. Petersburg, FL; Darius Sužiedėlis, Adelphi, ND; Victor ir Anne Szeiva, Grand Rapids, MI; Ona Sadeikienė, Farmington Hills, Mi.

25 dol.: Vytas Čuplinskas, Toronto, ONT. Canada; Danutė Eidukienė, Chicago, IL; Regina Gigowski, St. Louis; MO; Gintaras Grušas, Agoura, CA; John M. Haag, Novato, CA; Roberta D. Jasinskas, Novato, CA; Jonas Kiznis, Brooklyn, NY.; Vytenis Kirvelaitis, Lockport, IL; Svajonė Kerelytė, Lemont, IL; Arūnas Pabedinskas, Etobicoke, ONT. Canada; Ričardas Punkris, Toronto, Ont., Canada; N. Dimarco ir V. Stasiūnas, Grand Rapids, MI; Antanas Saulaitis, Chicago, IL; Bronė Sedekerskienė, Grand Rapids, MI; Mirga Šaltimiraitė, Toronto, ONT. Canada; Ona ir Jonas Treškai, Grand Rapids, MI; Tomas Vieraitis, Chicago, IL; Rūta Virkutytė, West Hartford, CT; Šv. Pranciškaus Seselės, Grand Rapids, MI.

24 dol.: Monika Spudas, Don Mills, ONT. Canada.

20 dol.: Marija Alkevičius, Grand Rapids, MI; Aldona Genautis, Grand Rapids, MI; Vytautas Graužinis, Grand Rapids, MI; Genė Oksas, Grand Rapids, MI; Adolf Skrobutan, Grand Rapids; Adelė Šmitienė, Gulfport, FL.

15 dol.: Ignas ir Marijona Kušlikis, Grand Rapids, MI.

Mylimai Mamytei

A.†A.

MARIJAI BAZILIAUSKIENEI

mirus, **sūnui** VINCUI, jo šeimai ir artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą.

M. Razmienė
I. ir T. Mitkus

MIDWAY FINANSŲ SUNKUMAI

Midway lėktuvų linija, turėdama finansinių sunkumų, pardavė kai kurias savo nuosavybes New Yorke ir Washingtone.

Brangiai Motinai

A.†A.

KAZIMIRAI VARIAKOJIENEI

mirus, dukrą dr. DAINĄ, šeimą ir artimuosius, giliai užjausdami, nuoširdžią užuojautą reiškia

Illinois Lietuvių Gydytojų draugija
ir pagalbinis moterų vienetas

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai
nuo 1916 metų
PRANEŠA

kad atidaro naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami **1-(312)-476-2345**

ANTHONY B. PETKUS — DONALD M. PETKUS
DONALD A. PETKUS — LAWRENCE C. GASUNAS

V A N C E

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero, Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. (708) 652-5245

APLINK MUS

x Gajos korporacijos susirinkimas bus spalio 21 d., sekmadienį, Ateitininkų namuose. Šv. Mišios bus 10 val., po to pusryčiai ir valdybos pranešimai. Diskusijos ir pasikalbėjimas bus su šešiais gydytojais, atvykusiais iš Lietuvos, atliekančiais specializavimąsi Cook County ligoninėje. Visi medikų Gajos Korp! nariai kviečiami dalyvauti.

x Rašyt. Andrius Mironas įteikė JAV LB Švietimo tarybai 56 premijuotas knygas jaunimui „Kelionė į Kauną". Jos buvo pasiųstos lituanistinių mokyklų bibliotekoms. Šį romaną gali suprasti jaunimas, nes lengvai skaitomas ir aiški intriga. Švietimo taryba rašytojui A. Mironui labai dėkinga.

x Šv. Šeimos Vilos Kalėdų bazaras bus lapkričio 3 d. nuo 9 iki 4 val. p.p. 123 St. tarp Bell ir Vill Cook Rd. Lemonte. Bus įvairių dalykų, kuriuos bus galima laimėti, taip pat bus geri pietūs pasisotinti. Visi kviečiami dalyvauti ir paremti prieglaudą ir jos gyventojus.

x Violeta Woodward modeliuos rūbus, gautus iš A. J.'s Place salono, Winnetka, IL., Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų rėmėjų rengiamoje madų parodoje, spalio 21 d. 2 val. p.p. Jaunimo centre. Pakvietimai — Vaznelių Gift's International parduotuvėje.

x Juozas Ignaitis su žmona Betty, Cupertino, Ca., Elena Stanevičienė, Coldwater, Mich., buvo atvykę į Chicagą, Ill., ta proga aplankė „Draugą", pasirinko įvairių leidinių ir įteikė auką lietuviškos knygos paramai. Labai dėkojame.

x Lietuva Amerikos Televizijoje! Asmenys arba organizacijos gali užsisakyti spalvotą dviejų valandų filmą rodantį lietuvių pastangas atstatyti nepriklausomybę. Įrekorduota VHS formato kasetėje. Meniškai paruošta, teigiamai ir plačiai aprašyta „Drauge" š.m. rugsėjo 28 d. Kaina su persiuntimu **$35.00.** Čekį su savo adresu siųsti: **Feliksas Kontautas, 747 E. Broadway, S. Boston, MA 02127. Tel. (617) 268-5876.**

(sk)

x Roko ansamblis „Antis", iš Kauno, kuriam jau plojo Vakarų Europa, spalio 19 d., penktadienį, 7:30 v.v. gros, dainuos, vaidins, juokins Jaunimo centre. Bilietai; **Patria, 2638 W. 71 St., tel. (312) 778-2100.**

(sk)

x Lietuvių ekskursija į Argentiną, Braziliją ir Čilę **organizuoja „Draugas"** š.m. lapkričio 26 d. iki gruodžio 9 d. Smulkesnei informacijai kreiptis: **American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643. Tel. 312-238-9787.**

(sk)

x Lietuvos Operos ir baleto teatro 70 metų jubiliejus Vilniuje! Kviečiame keliauti kartu ir dalyvauti naujame jubiliejiniame **Traviatos** spektaklio pastatyme **Lietuvoje Naujų Metų** išvakarėse. Kelionės datos gruodžio 25 (vakare) iki sausio 10 dienos. **14 naktų Lietuvoj** ir **1 naktis Berlyne. Čikaga**/Berlynas/Vilnius **pilna kaina $1675.00. New Yorkas**/Berlynas/Vilnius **pilna kaina $1575.00.** Kreiptis **G. T. International, Inc., 9525 S. 79th Ave. Hickory Hills, IL 60457, tel. 708-430-7272.**

(sk)

x Prof. Kazimieras Antanavičius sutinkamas Lietuvių Tautiniuose namuose spalio 22 d., pirmadienį, 7 val. Susitikimą rengia Vliko taryba. Prof. K. Antanavičius yra Lietuvos Aukščiausiosios tarybos delegatas ir praneš apie padėtį Lietuvoje bei savo dalyvavimą spalio 8–9 dienomis New Yorke Tarptautiniame Socialistų tarybos suvažiavime. Suvažiavimas priėmė Lietuvą ir Estiją pilnateisiais nariais. Chicagos visuomenė kviečiama pranešime dalyvauti.

x Žurn. „Kariui" paremti kavutė bus spalio 21 d., sekmadienį, 1 val. p.p. Šaulių namuose Chicagoje. „Kario" atstovo žodis, meninę programos dalį atliks Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės moterų sekstetas, vadovaujamas muz. J. Sodaičio. Kavutės metu bus ir laimėjimai, kuriems fantus reikia siųsti ar atnešti į Šaulių namus. Lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti kavutėje ir paremti žurnalą.

x Pianistas Manigirdas Motekaitis atliks komp. Antano Vanagaičio melodijų pynę. Jis taip pat akompanuos solistams ir chorui. Margučio rengiamas komp. Antano Vanagaičio kūrinių koncertas bus spalio 20 d., šeštadienį, 7 val. vak. Jaunimo centre. Visi kviečiami atsilankyti.

x Marquette Parko Lietuvių namų savininkų organizacijos narių susirinkimas įvyks spalio 19 d., penktadienį, 6:30 val. vakare parapijos salėje. Bus svarstomi 69 gatvės reikalai. Numatomas valdžios pareigūnų atsilankymas. Nariai ir svečiai kviečiami dalyvauti.

x Spalio 26 d., penktadienį, bus įdomi vakaronė — Jaunimo centro Moterų klubas švenčia 10 metų gyvavimo sukaktį. Programą paskelbsim vėliau.

x Jonas Činga iš Los Angeles, Cal., „Draugo" nuoširdus rėmėjas, bendradarbis, garbės prenumeratorius, pratęsė prenumeratą su 50 dol. auka. Labai dėkojame už savos spaudos rėmimą.

x G.T. INTERNATIONAL parūpina jūsų giminėm bilietus iš Lietuvos į įvairius Amerikos miestus neskrendant per Maskvą. Galimybės Riga/Kopenhaga (su nakvyne)/Čikaga, New Yorkas ar Los Angeles. Taip pat siūlome Vilnius/Berlynas/**Čikaga** kaina nuo **$1020.00 iki $1337.00,** Vilnius/Berlynas/**New Yorkas** kaina nuo **$944.00 iki $1261.00** ir Vilnius/Berlynas/**Los Angeles** kaina nuo **$1223.00 iki $1623.00.** Su jūsų giminėmis ryšį palaiko ir perduoda visas informacijas mūsų raštinės atstovė Vilniuje. Prašome kreiptis: **G.T. INTERNATIONAL, INC., 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430-7272.**

(sk)

x Noriu susipažinti malonią, nerūkančią moterį jaunesnę negu 42 m., aukštesnę, negu 5 pėdos 4 coliai. Esu gimęs Europoje, aukštis 6 pėdos 4 coliai, 230 sv. Rašykite: George 5449 Meredith Dr., Apt. A, Kalamazoo, MI 49002.

(sk)

x Lietuvoje parduodamos mašinos: Lada 2106 — $3,500, Lada 2107 — $3,900, Lada 2108 — $3,500, Lada 2109 — $3,900, Maskvičius — $3,700, Volga 24–10 — $6,500, Mini autobusas „Latvija" dešimties vietų — $6,500. Visos mašinos naujos. Taip pat keičiame dolerius į rublius aukštu santykiu. Pervežame dolerius į Lietuvą ir įteikiame jūsų giminėm į rankas. Skambinti: **708-839-2899 10 AM–4PM ir 6PM–9PM.**

(sk)

Šv. Pranciškaus seserų rėmėjų seimas Marijonų koplyčioje ir salėje spalio 7 d.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

SESERŲ PRANCIŠKIEČIŲ RĖMĖJŲ SEIMAS

Spalio 7 d., sekmadienį, Marijonų vienuolyne buvo Šv. Pranciškaus seserų rėmėjų Chicagos apskrities seimas. Kun. Juozas Vaškas, MIC, koplyčioje 11 val. aukojo šv. Mišias už visus gyvus ir mirusius geradarius. Savo pamoksle kun. Vaškas priminė Evangeliją, kurioj pranašai numatė Jėzaus nukryžiavimą už jo pamokslus ir gero daryma. Jis šv. Mišių dalyvius ir pagalbininkus palygino su pranašais, šaukiančiais į pagalbą Šv. Pranciškaus seserims iš Dievo meilės.

Po pamaldų buvo pietūs. Šv. Mišiose dalyvavę pripildė Marijonų salę — tai buvo tikra palaima.

Pirmininkė Sabina Henson tuoj po pietų pradėjo seimo posėdį. Kun. Petras Cibulskis, MIC, seimą atidarė malda. Sabina Henson pasveikino visus delegatus ir draugus seime. Juozas Martikonis dar pridėjo specialią Šv. Pranciškaus maldą. Pereito seimo protokolą perskaitė sekretorė Theresa Vaitkus. Chicagos apskrities pranešimus pateikė iš paskirų vietovių. Sabina Henson kalbėjo Bridgeporto vardu, Jerome Jankus ir Elizabeth, Zibas — Brighton Parko, Jean Pargauskas iš Marquette Parko pranešimą atsiuntė raštu, ji perskaitė Theresa Vaitkus. Paskiau S. Henson kalbėjo apie Town of Lake, Cicero ir Kenoshos vietovės, taip pat apie įvairias aukas.

Vicki Leone padėkojo seserims ir visiems rėmėjams už maldas ir užuojautas, sergant ir mirus jos vyrui.

Seselė Felicija Jucius, Šv. Pranciškaus seserų iš Pittsburgho atstovė, visos savo bendruomenės vardu padėkojo už aukas. Ji kalbėjo apie pašaukimų krizę Amerikoje. Vienuoliškos bendruomenės turi sunkų darbą su nedarbingomis seselėmis. Į pensiją išėjusios turi būti slaugės, sunkių darbų darbininkės, dirbti parapijose, saugoti mažus dienos apsaugoje ir t.t. Sabina ir John Henson padėkojo už seselių didelę auką.

Ses. Felicija pakvietė kun. Petrą Cibulskį pasakyti savo įspūdžius iš paskutinio seserų vizito, kai jis buvo Lietuvos Vyčių seime Pittsburghe.

Buvo renkama valdyba, bet pasiliko ta pati. Pirmininkė Sabina Henson, pirma vicepirm. Anna Paukšta, antra vicepirm. Jean Pargauskas, finansų vadovas John Henson, sekretorė Theresa Vaitkus, iždo globėjai — Theresa Vaitkus, Elizabeth Zibas ir Anne Sliteris, tvarkdarė Anastazija Snarskis, garbės tvarkdarė Frances Ivanauskas.

Buvo taip pat nutarta, kad metinis seimas būtų ir toliau, kaip per 60 metų, pirmą spalio sekmadienį.

Seime dalyvavo taip pat ir ses. Frances Gribas iš Grand Rapids, Mich., ir ses. Louise Shapkauskas iš Pittsburgho, PA.

Seimas buvo užbaigtas Br. Tado Margio malda. O nariai ir delegatai skirstėsi džiaugsmingai, kad galėjo pagelbėti sunkiame ir atsakingame seselių pranciškiečių darbe.

JAUNIMO CENTRO MOTERŲ KLUBO VAKARONĖ

Lyg ir nepastebimai praėjo vasara, lyg buvo, lyg ir ne. Ir tik medžių lapai po kojom skelbė, kad šiltas gražus rudenėlis jau ir čia. O su rudenėliu ir darbeliai. Taigi rugsėjo 28 d. buvo pirmoji šio sezono vakaronė, kurią rengė Jaunimo centro Moterų klubas. Klubo pirmininkė S. Endrijonienė punktualiai 7:30 val. vakaro jau sveikina susirinkusius, net ir prašymas dar porą minučių palaukti nieko nepadeda. Trumpai padėkojusi visiems už atsilankymą, pristatė poetą Kazį Bradūną ir Stasį Žilevičių.

Pirmiausiai buvo parodyta vaizdajuostė iš Lietuvos, šoko ir dainavo vaikai (turbūt, pradžios mokyklos mokiniai), kad „anksčiau buvo taip, o dabar bus kitaip" treptelėdami kojom. Vaizdajuostę rodė Stasys Žilevičius, nors tai ir nebuvo jo sukta.

Po to poetas Kazys Bradūnas pasidalino savo įspūdžiais iš kelionės po Lietuvą. Išvyko jie penkiese — poetas Kazys, žmona Kazimiera, sūnus Jurgis, duktė Elenutė ir jos dukrytė Vaiva per G.T. International, Inc., kelionių agentūrą. Važiuojant per Latviją, vaizdas buvo vienoks, bet įvažiavus į Lietuvą atrodo, kad viskas daug šviesiau ir gražiau.

Aplankė gimtą kaimą savo ir žmonos, senolių kapus Alvite ir Pajevony, tačiau didžiausią įspūdį padarė studijų laikų, artimų draugų Mamerto Indriliūno ir Vytauto Mačernio kapai. Išvykdamas iš Chicagos, buvo pasiruošęs keletui rečitalių, iš kurių pasidarė žymiai daugiau, bent 15 ar 16. Taip pat skaitė ir 3 paskaitas literatūrinėm temom Vilniaus universitete, Pedagoginiam institute ir Kauno kunigų seminarijoj.

Lietuvoj poetą K. Bradūną ir šeimą globojo Lietuvos Rašytojų draugija ir, žinoma, nuo jų daugiau ar mažiau priklausė kelionės maršrutas. Ilgai galima buvo klausyti kelionės įspūdžių ir besiklausant šyptelti ar ašarą nubraukti, tačiau viskas turi ir pabaigą, ir nepastebėjom, kad S. Endrijonienė jau dėkojo poetui K. Bradūnui už sutikimą šioje vakaronėje dalyvauti.

Atskiro pakvietimo vaišintis, atrodo, nebereikia. Ir nepastebi, kaip jau visi stovi eilėj prie užkandžių ir kavos.

Ačiū poetui K. Bradūnui, St. Žilevičiui ir rengėjoms — Jaunimo centro Moterų klubo narėms už įdomią vakaronę.

Al. Likanderienė

LEMONTO GEGUŽINĖ

Lemonto Lietuvių Bendruomenės apylinkės gegužinė buvo rugsėjo vidury ir buvo labai sėkminga. Gegužinių pasisekimas labai daug priklauso nuo oro. Nors buvo pasiruošę gegužinei ar lis ar bus saulėta diena, nebūtų tiek žmonių atėję, jeigu būtų buvęs blogas oras.

Turim didelę salę ir visiems būtų buvę vietos patogiai atsisėsti, bet pats pavadinimas „gegužinė" kažkaip reiškia buvimą gamtoje.

Pasitaikė puikus oras, saulėta ir ne per šilta. Atsilankė daugiau kaip 500 žmonių, nes pagal mūsų virėjas neliko nė vienos iš nupirktų 500 lėkščių. Viską suvalgė, viską išgėrė! Reikėjo dar papildomai pirkti gėrimų, nes išsibaigė.

Gegužinė, kaip „rudens balius", yra maloni proga žmonėms susitikti, pabendrauti, pasidalinti įspūdžiais. Bet gegužinė ir baliai turi svarbesnį tikslą — tai lėšų telkimas Lietuvių Bendruomenės veiklai.

Bendruomenės nariai ir daugelis jų šeimos narių atlieka didelį darbą, ruošdami tas gegužines ir balius. Kartais tas darbas neduoda vaisių ir tikslas sutelkti lėšų duoda net išlaidas. Bet ką darysi, ne visada pasiseka.

Pagal Lemonto LB pirmininką Kęstutį Sušinską, kuris labai gerai veda mūsų apylinkę, jeigu visi LB sąrašų nariai užsimokėtų savo solidarumo nedidelį mokestį, tų lėšoms telkimo gegužinių ir balių nė nereikėtų.

Žinoma, negali sakyti, kad mes „plauktume piniguose", bet visiems mūsų veiklos reikalams to užtektų. Antra vertus, būtų liūdna, jei tų mūsų renginių nebūtų — atitoltume vieni nuo kitų ir atšaltų mūsų glaudžios lietuviškos šeimos ryšiai, šeimos, kuri taip gražiai išsilaikė per tuos daugiau negu 40 metų Amerikoje.

Romualdas

x „Puota jūros dugne" — tradicinis jūrų skautijos vakaras spalio 20 d. rengiamas Lietuvių centre Lemonte. Aktualią programą atliks Antro kaimo aktoriai. Puiki vakarienė, šokiai, gera nuotaika ir daug kitų jūreiviškų nutikimų. Pradžia 7 val. vak. Visi kviečiami maloniai praleisti vakarą ir paremti jaunimo jūrinį skautavimą. Stalų ir vietų užsakymai: **j. ps. J. Lendraitis, tel. 708-388-2041.**

(sk)

x Norėdami atšvęsti įvairias šeimos šventes bei šermenų pietus prieinamomis kainomis, prašome kreitis į **Baltijos restoraną, 8100 Roberts Rd., Justice, Il.** tel. **1-708-458-1400.**

(sk)

x Vytas Miceika, įvairių gėrimų parduotuvės savininkas, pristato gėrimus lietuvių pobūviams urmo kaina. Kreiptis; **„Select Wines and Liquors", 318 Hobson Rd., Woodridge, IL 60517,** tel. **708-969-3880.**

(sk)

x DĖVĖTI DRABUŽIAI, batai, maistas ir kt. daiktai; **VAISTAI** – receptiniai, nereceptiniai. Kiekiai neribojami. **MUITO NĖRA!** Iš kitų miestų savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. Aukštos kokybės rūkytos mėsos gaminiai. **AUTOMOBILIUS** parduodame pigiai. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x Šv. Kazimiero lietuvių kapinių sklypų savininkų metinis susirinkimas įvyks šį sekmadienį, spalio 20 d., 2 val. p.p. Gage Parko auditorijoje. Bus pranešimai rūpimais reikalais. Draugijos nariai ir visuomenė kviečiami dalyvauti.

(sk)

x Išnuomojamas 5 kambarių, šviesus, naujai išremontuotas butas antrame aukšte, prieinama kaina, 73 ir Richmond apyl. Kreiptis vakarais: **312-476-2929.**

(sk)

x „ŽAIBAS" NR. 10 — skanios rūkytos dešros ir skilandžiai bus pristatyta jūsų nurodytu adresu Lietuvoje **10 darbų dienų laikotarpyje. 4** kg lietuviško skilandžio, 2 kg „Žalgirio" dešros, 2 kg „Suvalkietiškos" dešros, 1 kg „Sodžiaus" dešros, 1 kg filė plėveléje. Pilna kaina $100.00 — kreiptis **„Žaibas" 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, Ill. 60457. Telefonas (708) 430-8090.**

(sk)

x Milžiniška Kristaus Karaliaus stovyla, Sugar Loaf kalnas, vaizdingi Copacabanos ir Ipanema pajūriai — tai tik dalis įdomių vaizdų, kuriais džiaugsis „Draugo" ekskursijos dalyviai Rio de Janeiro mieste. Kelionė vyks š.m. lapkričio 26 dieną. Informacija ir registracija — **American Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. (1-312) 238-9787.**

(sk)

x DIRVOS 75 metų jubiliejaus minėjime-pokylyje, kuris bus spalio mėn. 21 d. Martinique pokylių salėje, Čikagoje, dalyvaus svečiai iš Bostono, Detroito ir Los Angeles. Visų laukia puiki programa, skani vakarienė ir loterijos laimė. Rezervacijoms skambinti **Irenai Kriaučeliūnienei (708)301-8183 ar Vidai Jonušienei (708) 448-4520.**

(sk)

x Lietuvos Dukterų raštinė bus atdara kiekvieną dieną ir šeštadienį nuo 10 v.r. iki 5 v. p.p. pradedant spalio 15 d. iki spalio 27 d.

(sk)

x Lietuvių Fondui, 5-tam milijonui užbaigti vajaus proga aukojo: $1,000 dr. Konstantinas Jablonskis, $200 Stasys ir Leokadija Vilinskai, po $100 dr. Edmundas Ringus, Agota Šuopienė, Stasys Tiškevičius, Antanas Zailskas ir Aleksas Zakas. Prašome aukas siųsti ir bilietus lapkričio 10 d. pokyliui įsigyti LF būstinėje — 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629.

(sk)

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Los Angeles** svečiuojasi nemažai žmonių iš Lietuvos. Jie vaišingai priimami, parodomas Kalifornijos įdomybės, o šie dalinasi paskutinėmis naujienomis apie jų pastangas išsivaduoti iš „Taikos apaštalo" replių. Tačiau kiek pesimistiškai nuteikia nemažas skaičius profesionalų, norinčių palikti tėvynę šiuo kritišku metu ir ieškoti geresnio materialinio gyvenimo svetur.

— **Kazimieras Uoka,** Lietuvos Valstybės kontrolierius, darydamas pranešimą, Los Angeles nušvietė nelabai linksmą vaizdą provincijose ir žemės ūkio srityj. Išsilikę kadrai iš komunistinio valdymo laikų nenori paleisti valdžios iš savo rankų. Tas sudaro daug sunkumų vyriausybei pereiti prie tinkamos administracijos periferijoj. Daugumas spaudos taip pat stengiasi nušviesti vyriausybės darbus tendencingai. Kiek atslūgęs entuziazmas net Liet. Aukšč. taryboj suskirstė narius į 3 frakcijas. Tačiau derybų atidėliojimas, jo manymu, gali būti Lietuvai naudingas.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.